

Nota Wijzigingen Omgevingsvisie Steenwijkerland

Team: Ruimtelijke ordening en projecten
Auteur: Projectgroep Omgevingsvisie
Datum: 25-11-2025
Versie: 1

Nota Wijzigingen Omgevingsvisie Steenwijkerland

Gemeente Steenwijkerland
November 2025

Aan de hand van onderstaande pictogrammen is inzichtelijk gemaakt waar de wijzigingen vandaan komen en vervolgens is beschreven wat er wordt gewijzigd in de Omgevingsvisie

	Taal-stijlfout, kleine aanvulling of herschrijving, etc.
	Huidige informatie moet abusievelijk van een ambtshalve wijziging worden voorzien
	Teksten zijn verplaatst naar een ander hoofdstuk, paragraaf of anders ingedeeld

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1. Ambtshalve wijzigingen analoge versie	4
Hoofdstuk 2. Ambtshalve correcties DSO	17
Hoofdstuk 3. Wijzigingen naar aanleiding van zienswijzen teksten omgevingsvisie	32
Hoofdstuk 4. Wijzigingen naar aanleiding van zienswijzen DSO-viewer	38

Hoofdstuk 1. Ambtshalve wijzigingen analoge versie

	Pagina	Tekst bij ontwerp omgevingsvisie	Voorstel wijziging
»»»		Entreekernen en het verbinden van onze kerken en parels voor recreatie en toerisme zijn in de omgevingsvisie beschreven in verschillende deelgebieden.	<i>De entreekernen uit de verschillende deelgebieden te halen en hiervoor een extra paragraaf op te stellen. Zo komt dit onderdeel beter naar voren in de omgevingsvisie.</i> <i>Voorstel paragraaf Entreekernen, ambitie en richting voor de toekomst:</i> Entreekernen <i>Met 'entreekernen' bedoelen we de goed bereikbare kernen in de schil om (de natuurkern van) Nationaal Park Weerribben-Wieden; kernen die o.a. vanuit cultuurhistorisch perspectief veel te bieden hebben en waar potentie is voor meer bezoek. Concreet betreft het de kernen Steenwijk, Vollenhove, Blokzijl, Kuinre en Oldemarkt.</i> Ambitie <i>Leefbare en vitale kernen, elk met hun eigen kenmerken, vormen concentratiepunten van erfgoed, recreatie en voorzieningen, zijn goed bereikbaar met auto en openbaar vervoer en fungeren als levendige overstap- of schakelpunten om van daaruit te voet, met de fiets of per boot het Nationaal Park Weerribben-Wieden te verkennen</i> Richting voor de toekomst <i>We zetten in op het beter profileren van de 'entreekernen' en het verleiden van bezoekers met marketing, informatie en smart mobility.</i> <i>In deze kernen stimuleren we aanbodontwikkeling van op bezoekers gerichte functies. Bij het beoordelen van dergelijke initiatieven kijken we niet alleen naar het belang van de</i>

			<i>initiatiefnemer, maar wegen we ook draagvlak en het behoud van een goed woon- en leefklimaat nadrukkelijk mee.</i> <i>c. Uitgangspunt is dat ieder initiatief of project, groot of klein, bijdraagt aan het versterken van de kwaliteit en eigenheid – de eigen kleur – van de betreffende kern.</i> <i>d. In Kuinre en Oldemarkt willen we graag met bewoners en ondernemers in gesprek over de toekomst van de kernen en samen de opgaven en kansen in samenhang bekijken en het draagvlak verkennen voor nieuwe ontwikkelingen.</i> <i>e. We zijn zuinig op het erfgoed en al het andere fraais dat deze kernen rijk zijn en versterken historische structuurdragers en (zo ook) de relatie met het omliggende landschap, de kernen en de 'natuur om de hoek' in ons Nationaal park Weerribben-Wieden.</i> <i>f. We zetten in op het verdichten en versterken van het netwerk van fiets- en wandelpaden, het behouden en waar nodig versterken van de verblijfskwaliteit van de openbare ruimte in de kernen én op het versterken van de belevingswaarde van de dorps- en stadsranden: bij aankomst - over land en water - ervaar je de bijzondere kwaliteiten van de entreekernen.</i> <i>g. In de entreekernen zetten we (ook) in op doorontwikkeling van de gemeentelijke havens en versterken we waar nodig en mogelijk de beleving van / relatie met het water. - groene (blauwe?) toegangspoorten?</i> <i>h. Goede bereikbaarheid van de kernen met de auto behouden en inzetten op verbetering van de kernen met het openbaar vervoer en smart mobility om de bereikbaarheid duurzaam en toekomstbestendig te versterken.</i>
	6	We streven naar een inrichting van de leefomgeving die uitnodigt tot ontmoeten, bewegen, spelen, leren en ontspanning	We zetten in op een inrichting van de leefomgeving die (..)

	10	In Steenwijkerland staan we voor een toekomst waarin we de kracht van ons landschap opnieuw leren waarderen. We willen het landschap niet alleen behouden als decor, maar benaderen het als een levend systeem, als drager van identiteit en als richtinggevend kader. Water en bodem krijgen weer een sturende rol.	In Steenwijkerland staan we voor een toekomst waarin we de kracht van ons landschap opnieuw leren waarderen. We benaderen het als een levend systeem, als drager van identiteit en als richtinggevend kader. Water en bodem krijgen weer een sturende rol.
	14	Het Hoge Land heeft ook een hoge cultuurhistorische waarde, zichtbaar in bijvoorbeeld de koloniehuisjes en modelboerderijen in de Koloniën van Weldadigheid, de landgoederen met monumentale landhuizen en historische parken, en de historische boerderijen. De koloniehuisjes werden zo'n tweehonderd jaar geleden opgericht om de straatarme bevolking in het land een nieuwe toekomst te geven. De armen kregen een boerderijtje met een stuk grond, er werden scholen opgericht en er was geneeskundige hulp. Bijzonder zijn de essen op de Steenwijker- en Zuiderkamp, met hun karakteristieke bolle ligging, steilranden en groene mantel.	Het Hoge Land heeft ook een hoge cultuurhistorische waarde, zichtbaar in bijvoorbeeld de koloniehuisjes en modelboerderijen in de Koloniën van Weldadigheid, de landgoederen met monumentale landhuizen en historische parken, en de historische boerderijen. Bijzonder zijn de essen op de Steenwijker- en Zuiderkamp, met hun karakteristieke bolle ligging, steilranden en groene mantel.
	14	We zetten in op woningbouw op van nature hoger gelegen gebieden, zoals het Hoge Land. We onderschrijven de warme harten-strategie en de inzet op inbreiding. In diverse kernen in Steenwijkerland is de woningbouwbehoefte echter groot en zijn de mogelijkheden voor inbreiding beperkt. Om de toekomstige woningbouwopgave te realiseren en de leefbaarheid van de kernen te garanderen zijn ook uitleglocaties nodig. Er wordt gebouwd naar behoefte en voor de juiste doelgroep, zoals opgenomen in het woonbeleid. Natuurinclusief bouwen is nodig om te zorgen dat het voortbestaan van gebouwbewonende soorten, zoals vogels en vleermuizen, gewaarborgd wordt.	a) We zetten in op woningbouw op van nature hoger gelegen gebieden, zoals het Hoge Land. b) We onderschrijven de warme harten-strategie en de inzet op inbreiding. In diverse kernen in Steenwijkerland is de woningbouwbehoefte echter groot en zijn de mogelijkheden voor inbreiding beperkt. Om de toekomstige woningbouwopgave te realiseren en de leefbaarheid van de kernen te garanderen zijn ook uitleglocaties nodig. c) Er wordt gebouwd naar behoefte en voor de juiste doelgroep d) Bouwen gebeurt natuurinclusief.
	14	Als agrarische erven vrijkomen geven we ruimte voor transformatie van vrijkomende agrarische bebouwing (VAB), bijvoorbeeld in de vorm van knoopen. Bij knoopen gaat het om het hernieuwd gebruik en eigenaarschap van de vrijkomende agrarische erven. De nieuwe bewoners dragen daarbij zorg voor het omliggende landschap, de recreatieve toegankelijkheid en de versterking van eigenschappen van het landschap. Hiermee worden landschappelijke kwaliteiten versterkt en vindt er geen extra verstening plaats.	We bieden ruimte voor transformatie van vrijkomende agrarische bebouwing (VAB), bijvoorbeeld in de vorm van knoopen. Bij knoopen gaat het om het hernieuwd gebruik en eigenaarschap van de vrijkomende agrarische erven. Overige tekst is verplaatst naar de toelichting.

	14	Nieuwe campings en recreatiewoningen staan we niet toe	Nieuwe campings en recreatiewoningen staan we niet toe. Uitbreiding van bestaande terreinen wel, als dit vanuit economisch perspectief noodzakelijk is.
	15	Uitbreiding van bedrijventerreinen op het Hoge Land kan alleen als er ruimte is voor de lokale behoefte aan werklocaties. Voor regionale bedrijventerreinen zetten we in op de zone rond de A32.	Uitbreiding van bedrijventerreinen op het Hoge Land kan alleen als er behoefte aan extra werklocaties is vanuit de lokale vraag Voor regionale bedrijventerreinen zetten we in op de zone rond de A32.
	15	We zien kansen in de bossenstrategie van Rijk en provincie, onder andere in de combinatie met landbouw (agroforestry en voedselbossen). De bossenstrategie moet zorgen voor meer bomen in Nederland, ten dienste van het vastleggen van extra broeikasgassen uit de atmosfeer. De bossenstrategie biedt kansen om de kwaliteit en eigenheid van het Hoge Land te versterken, bijvoorbeeld door het herstel van houtwallen, lanen, bossen en het toestaan van agroforestry. Hiermee ontstaan ook kansen om de biodiversiteit te versterken.	We zetten in op het duurzaam behoud van bomen en boomstructuren. Overige tekst is verplaatst naar de toelichting.
	15	Steenwijkerland is omgeven door meerdere aantrekkelijke recreatieve bestemmingen in de aangrenzende provincies, zoals de Koloniën van Weldadigheid in Westerveld. Willemsoord is een van de drie vrije Koloniën van Weldadigheid. Samenwerking met bij de Koloniën van Weldadigheid betrokken partijen biedt kansen om potentiële bezoekers in een breder recreatieaanbod te voorzien.	We willen de samenwerking met de bij de Koloniën van Weldadigheid betrokken partijen versterken om potentiële bezoekers in een breder recreatieaanbod te voorzien. Overige tekst is verplaatst naar de toelichting
	19	Onze Groene Schatkamer functioneert als het grootste laagveenmoeras van Noordwest-Europa. De kwaliteit van dit gebied moet worden versterkt. We streven naar een robuust natuurlandschap, waarin het goed wonen, werken en recreëren is, met rust en ruimte om te ontspannen. Binnen de kaders van de beschermde natuurwaarden is de natuurbeleving uitstekend, zo is in het donker bijvoorbeeld de sterrenhemel te zien. De cultuurhistorische waarden zijn herkenbaar en beleefbaar.	We streven naar een robuust natuurlandschap, waarin het goed wonen, werken en recreëren is, met rust en ruimte om te ontspannen. Binnen de kaders van de beschermde natuurwaarden is de natuurbeleving uitstekend, zo is in het donker bijvoorbeeld de sterrenhemel te zien. De cultuurhistorische waarden zijn herkenbaar en beleefbaar.
	19	We zetten in op de doorontwikkeling van Nationaal Park Weerribben Wieden naar een Nationaal Park Nieuwe Stijl, waarbij we het unieke natuurgebied in verbinding brengen met het omliggende landschap en andere natuurgebieden.	a) We zetten in op de doorontwikkeling van Nationaal Park Weerribben Wieden naar een Nationaal Park, waarbij we het unieke natuurgebied in verbinding brengen met het omliggende landschap en andere natuurgebieden.

	We zetten in op het behoud van bestaande agrarische bedrijven en stimuleren multifunctionele landbouw. Initiatieven voor schaalvergroting buiten het bouwvlak moeten aansluiten bij de kernkwaliteiten en het water- en bodemperspectief van de Groene Schatkamer, dit vraagt om zuinig ruimtegebruik en een zorgvuldige afweging. Om de leefbaarheid en functionaliteit van het gebied te vergroten, bieden we ruimte om solitaire recreatiewoningen om te zetten naar woonfuncties. Hierdoor creëren we nieuwe woonmogelijkheden zonder de natuur te belasten. Vanwege de lage ligging en de bijzondere ecologische en cultuurhistorische waarden van de Groene Schatkamer zijn er beperkte mogelijkheden voor woningbouw. Transformatie van vrijkomende agrarische bebouwing naar wonen biedt mogelijkheden. We stimuleren dat tradities zoals de gondelvaart worden voortgezet, een waardevol stuk immaterieel erfgoed dat de culturele identiteit van de regio versterkt. Toerisme is een belangrijke pijler, maar om de druk op natuurgebieden te verminderen, zetten we in op verrijking van de bezoekerservaring door het beter verbinden van onze trekpleisters. Zo bieden we toeristen de gelegenheid om heel Steenwijkerland te beleven en versterken we het hele gebied economisch. Dit voorkomt piekbelasting en zorgt voor behoud van de rust en ruimte die dit gebied zo bijzonder maken. Het ambacht van rietsnijden koesteren we. Het is niet alleen van grote cultuurhistorische waarde, maar ook cruciaal voor het behoud van het karakteristieke landschap. Een unieke kwaliteit die we blijven beschermen, is de nachtelijke donkerte in de gemeente: een zeldzaam goed dat zowel mens als dier ten goede komt.	b) We zetten in op het behoud van bestaande agrarische bedrijven en stimuleren multifunctionele landbouw. Initiatieven voor schaalvergroting buiten het bouwvlak moeten aansluiten bij de kernkwaliteiten en het water- en bodemperspectief van De Groene Schatkamer, dit vraagt om zuinig ruimtegebruik en een zorgvuldige afweging. c) We bieden ruimte om solitaire recreatiewoningen om te zetten naar woonfuncties. d) We stimuleren dat tradities zoals de gondelvaart worden voortgezet. e) We zetten in op verrijking van de bezoekerservaring f) Het ambacht van rietsnijden koesteren we. g) Een unieke kwaliteit die we blijven beschermen, is de nachtelijke donkerte in de gemeente: een zeldzaam goed dat zowel mens als dier ten goede komt. h) We versterken de groenblauwe dooradering in samenwerking met andere partijen. i) In De Groene Schatkamer houden we rekening met de noodzaak meer water vast te houden, als voorraad voor droge perioden. Dit betekent onder andere dat we de mogelijkheden onderzoeken om de lage plekken in het gebied in te zetten, waar een hoger waterpeil niet tot problemen leidt. Overige teksten zijn verplaatst naar de toelichting
--	--	--

		Onze Groene Schatkamer heeft met iconen als Nationaal Park Weerribben-Wieden en Giethoorn een internationale aantrekkingskracht. Dit biedt niet alleen kansen voor natuur en landschap, maar ook voor de vrijetijdseconomie in Steenwijkerland. De vrijetijdseconomie is een belangrijk aspect van het verdienvermogen en de werkgelegenheid in de gemeente, die op hun beurt de investeringscapaciteit voor het beschermen van de Groene Schatkamer vergroten. De Groene Schatkamer biedt volop kansen voor het behoud van unieke en kenmerkende soorten en habitats behorend bij laagveen. Daarmee blijft het landschap, haar biodiversiteit en het unieke karakter van dit gebied behouden. Dit doen we door in samenwerking met andere partijen de groenblauwe dooradering te versterken, waardoor natuur en landschap beter met elkaar in verbinding komen. In de groene schatkamer houden we rekening met de noodzaak meer water vast te houden, als voorraad voor droge perioden. Dit betekent onder andere dat we de mogelijkheden onderzoeken om de lage plekken in het gebied in te zetten, waar een hoger waterpeil niet tot problemen leidt..	
»»»	24	Bij ontwikkelingen houden we de beleving van de oude Zuiderzeedijk in stand. Hierdoor blijft het contrast tussen het oude en nieuwe land beleefbaar, en daarmee ook de geschiedenis van dit landschap.	Bij ontwikkelingen houden we de beleving van de oude Zuiderzeedijk en (de beleving van) het contrast tussen het oude en het nieuwe land in stand.
↻	25	We streven naar agrarisch grondgebruik dat past in een gezonde leefomgeving. Gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, met name bij lelieteelt, wordt kritisch bekeken. Inwoners maken zich zorgen over gezondheidsrisico's; we volgen richtlijnen van Rijk en provincie en sturen bij op basis van nieuwe inzichten. Op gemeentelijke pachtgronden staan we geen bollenteelt toe.	Inwoners maken zich zorgen over de gezondheidsrisico's van met name gewasbeschermingsmiddelen in de lelieteelt. Gemeenten hebben weliswaar sturingsmogelijkheden, maar de juridische instrumenten zijn divers en complex. We verwachten van het Rijk wetenschappelijk onderbouwd beleid; welke gewasbeschermingsmiddelen niet langer zijn toegestaan op specifieke locaties. En we verwachten van het Rijk juridische ondersteuning. Met name om het risico van nadeelcompensatie bij een niet-sluitende juridische aanpak uit te kunnen sluiten. Zodra er richtlijnen van Rijk en provincie zijn op dit

			vlak, zullen we maatregelen doorvoeren. Op onze eigen pachtgronden staan we geen sierteelt toe.
»»»	28	d. Woningbouw in de vorm van stedelijke ontwikkeling in de agrarische linten is alleen mogelijk als er binnen de bestaande kernen geen mogelijkheden meer zijn. Nieuwbouw kan hier alleen met inachtneming van de landschapsstructuur van erven, afgewisseld met open ruimte en doorzichten. e. We koesteren de bestaande linten aan de Veneweg in Wanneperveen, en zien woningbouwontwikkelingen in de vorm van bijvoorbeeld 'generatie-erven' als een positieve ontwikkeling. Op deze wijze blijft de kenmerkende open ruimte tussen de erven behouden, maar kan er wel worden gewerkt aan de ontwikkeling van woningen.	We koesteren de bestaande linten aan de Veneweg in Wanneperveen, en zien woningbouwontwikkelingen in de vorm van bijvoorbeeld 'generatie-erven' als een positieve ontwikkeling. Woningbouw in de vorm van stedelijke ontwikkeling in de agrarische linten is alleen mogelijk als er binnen de bestaande kernen geen mogelijkheden meer zijn. Nieuwbouw kan hier alleen met inachtneming van de landschapsstructuur van erven, afgewisseld met open ruimte en doorzichten.
	28	Uitgangspunt is dat recreatieve bebouwing ook recreatief wordt gebruikt. We bieden ruimte voor een mogelijke omzetting van solitaire recreatieve bebouwing naar een woonfunctie.	We bieden ruimte voor een mogelijke omzetting van solitaire recreatieve bebouwing naar een woonfunctie. Uitgangspunt is dat recreatieve bebouwing ook recreatief wordt gebruikt.
	28	Subtiele toevoegingen maken de verkaveling en het waterbeheer beleefbaar. Het lineaire patroon van het gebied leent zich goed voor recreatieve routes die de schoonheid van het slagenlandschap benadrukken. Dit biedt niet alleen een waardevolle ervaring voor inwoners en bezoekers, maar stimuleert ook lokale betrokkenheid en creëert mogelijkheden voor kleinschalige economische activiteiten, zoals recreatieve voorzieningen. d Door het bestaande slotenpatroon slim te benutten voor natuurlijke wateropvang en -afvoer ontstaan er kansen voor klimaatadaptatie. Dit historische stelsel van watergangen, ooit ontworpen voor watermanagement, kan worden geoptimaliseerd om water te bergen bij hevige regenval en vast te houden tijdens droge periodes. Kleine aanpassingen, zoals bredere greppels of retentiegebieden, maken het landschap klimaatbestendig zonder dat deze het landschap ingrijpend veranderen. Dit versterkt de weerbaarheid van het landschap tegen	Verwijderd

		klimaatverandering, terwijl de natuurlijke functie van het slagenlandschap intact gehouden wordt.	
	32	Het versterken van de ecologische structuur in het beekdal van de Linde is een belangrijke opgave. Naast het opnieuw laten meanderen van de Linde is hierbij ook aandacht voor het ontwikkelen van recreatieve voorzieningen in het gebied.	Verwijderd i.v.m. dubbeling
	37	We willen dat het platteland leefbaar en vitaal blijft. Daarbij hoort een robuuste grondgebonden agrarische sector die zorgt voor voedselproductie, beheer van het landschap, maatschappelijke diensten, en bredere werkgelegenheid. De agrarische sector in de Beekdalen zal zich moeten doorontwikkelen om zich aan te kunnen passen aan de huidige en toekomstige milieueisen op het gebied van met name natuur (weidevogels), stikstof, klimaat, waterberging en veenweide.	We willen dat het platteland leefbaar en vitaal blijft. Daarbij hoort een robuuste grondgebonden agrarische sector die zorgt voor voedselproductie, beheer van het landschap, maatschappelijke diensten, en bredere werkgelegenheid. De agrarische sector in de Polders rondom Scheerwolde zal zich moeten doorontwikkelen om zich aan te kunnen passen aan de huidige en toekomstige milieueisen op het gebied van met name natuur (weidevogels), stikstof, klimaat, waterberging en veenweide.
	43	4.2 De kernen en steden van de stedelijke laag	4.2 De kernen en steden
	45	In Vollenhove en Blokzijl zien we ruimte voor uitbreiding van op toeristen gerichte detailhandel, horeca, verblijfsrecreatie en cultuur. Bij de beoordeling van deze initiatieven houden we opnieuw rekening met draagvlak en het belang van een goed woon- en leefklimaat, naast de belangen van de initiatiefnemer. Dit zorgt ervoor dat economische groei hand in hand gaat met het behoud van de leefbaarheid voor bewoners.	In Vollenhove en Blokzijl zien we ruimte voor uitbreiding van op toeristen gerichte detailhandel, horeca, verblijfsrecreatie en cultuur. Bij de beoordeling van deze initiatieven houden we rekening met draagvlak en het belang van een goed woon- en leefklimaat, naast de belangen van de initiatiefnemer.
	46	Er is ruimte voor ontwikkeling op locaties waar de cultuurhistorische waarde in het bebouwingsbeeld of de ruimtelijke structuur is aangetast.	Verwijderd i.v.m. dubbeling
	49	Ontwikkelingsmogelijkheden liggen vooral op plekken waar de cultuurhistorische waarde van het bebouwingsbeeld of de ruimtelijke structuur is aangetast. Hier bieden transformatie en herstructurering kansen om de aansluiting bij de cultuurhistorische waarden van het omringende gebied te verbeteren. Deze aanpak versterkt niet alleen de	Ontwikkelingsmogelijkheden liggen vooral op plekken waar de cultuurhistorische waarde van het bebouwingsbeeld of de ruimtelijke structuur is aangetast. Hier bieden transformatie en herstructurering kansen om de aansluiting bij de cultuurhistorische waarden van het omringende gebied te verbeteren.

		herkenbaarheid en kwaliteit van het beschermd dorpsgezicht, maar houdt ook rekening met de specifieke eigenheid van Giethoorn, Dwarsgracht en Jonen.	Verwijderd i.v.m. dubbeling
	49	Dit stelt toeristen in staat heel Steenwijkerland te beleven en versterkt de economie van het hele gebied. Zo voorkomen we piekbelasting en behouden we de leefbaarheid, rust en ruimte die dit gebied zo bijzonder maken.	Dit stelt toeristen in staat heel Steenwijkerland te beleven en versterkt de economie van het hele gebied. Verwijderd i.v.m. dubbeling
	55	Religieuze gebouwen vormen herkenningspunten in het centrum en spelen een belangrijke rol in de beleving en verbinding binnen de stad. De rol van religieuze gemeenschappen wordt gewaardeerd en ondersteund. Daarnaast wordt gekeken naar mogelijkheden voor nevenactiviteiten in bestaande voorzieningen zoals kerken en wijkcentra, waarmee de maatschappelijke functie van deze gebouwen wordt versterkt.	Religieuze gebouwen zijn beeldbepalende elementen in het stedelijk landschap en vervullen een belangrijke rol in de identiteit, beleving en sociale samenhang van de stad. Ze fungeren niet alleen als fysieke herkenningspunten, maar ook als plekken van ontmoeting, bezinning en gemeenschapsvorming. De aanwezigheid van religieuze gemeenschappen draagt bij aan het sociale weefsel van wijken en dorpen, en hun inzet wordt door de gemeente gewaardeerd en actief ondersteund. In het kader van een toekomstbestendige en inclusieve leefomgeving wordt onderzocht hoe bestaande religieuze gebouwen, zoals kerken, synagogen en moskeeën, naast hun oorspronkelijke functie ook ruimte kunnen bieden aan nevenactiviteiten. Denk hierbij aan culturele evenementen, maatschappelijke initiatieven, educatieve programma's of buurtgerichte dienstverlening. Ook wijkcentra en andere gemeenschapsvoorzieningen worden in deze verkenning betrokken. Door multifunctioneel gebruik te stimuleren, wordt de maatschappelijke betekenis van deze gebouwen versterkt en kunnen ze beter inspelen op veranderende behoeften in de samenleving. Daarbij wordt zorgvuldig gekeken naar de ruimtelijke, culturele en sociale context, zodat het karakter en de waarde van deze gebouwen behouden blijven en tegelijkertijd nieuwe verbindingen ontstaan tussen bewoners, organisaties en gemeenschappen.

	64	Samen met de gemeente Meppel verkennen we de mogelijkheid voor een regionaal bedrijventerrein aan de corridor A32. Dit kan bijdragen aan regionale samenwerking, duurzame energieopwekking en biedt groeikansen voor lokale bedrijven. In Vollenhove ligt een belangrijke kans voor verduurzaming en herstructurering op bedrijventerrein De Weyert, waar inbreiding, herontwikkeling of verplaatsing naar de rand van Vollenhove wordt onderzocht. Hiermee voorkomen we leegstand, versterken we economische functies en maken we bedrijventerreinen toekomstbestendig. Waar bedrijvigheid geen toekomstperspectief meer heeft, maken we ruimte voor transformatie. In Vollenhove onderscheiden we daarbij locaties nabij de historische kern, die op termijn kunnen 'verkleuren' naar wonen. Dit draagt bij aan de kwaliteit en leefbaarheid van de kernen en voorkomt leegstand.	Samen met de gemeente Meppel verkennen we de mogelijkheid voor een regionaal bedrijventerrein aan de corridor A32. In Vollenhove ligt een belangrijke kans voor verduurzaming en herstructurering op bedrijventerrein De Weyert, waar inbreiding, herontwikkeling of verplaatsing naar de rand van Vollenhove wordt onderzocht Waar bedrijvigheid geen toekomstperspectief meer heeft, maken we ruimte voor transformatie. In Vollenhove onderscheiden we daarbij locaties nabij de historische kern, die op termijn kunnen 'verkleuren' naar wonen.
	71	We stimuleren zowel het hogere segment ('vijfsterrenverblijven') als het eenvoudige, 'back-to-basic' kamperen voor avontuurlijke doelgroepen. Hiermee spelen we in op trends waarbij bezoekers op zoek zijn naar unieke en persoonlijke ervaringen.	We stimuleren zowel het hogere segment ('vijfsterrenverblijven') als het eenvoudige, 'back-to-basic' kamperen voor avontuurlijke doelgroepen. Overige verplaatst naar de toelichting
	74	Tot 2035 ligt er een opgave om 1.735 woningen toe te voegen voor de lokale behoefte in de hele gemeente. Voor Deze opgave is grotendeels ingevuld op inbreidingslocaties (deels gerealiseerd en deels opgenomen in plannen). In het woonbeleid is tevens de ambitie uitgesproken om, aanvullend op de lokale behoefte, 1.000 tot 1.500 woningen toe te voegen tot 2040 in Steenwijk. In 2025 wordt in het nieuwe woonbeleid de lokale en bovenregionale woningopgave geactualiseerd. Met de bouw van nieuwe woningen wil de gemeente voorzien in genoeg passende woningen voor verschillende	Tot 2035 ligt er een opgave om 1.600 tot 2.100 huizen toe te voegen voor de lokale en regionale behoefte in de hele gemeente. In het woonbeleid is tevens de ambitie uitgesproken om, aanvullend op de lokale behoefte, 1.000 tot 1.500 woningen toe te voegen tot 2040 in Steenwijk. Tot 2035 zijn dat 500 tot 750 huizen. Die moeten allemaal in Steenwijk en Tuk komen. Zo willen we de positie van Steenwijk in de regio sterker maken. De gemeente wil voorzien in genoeg passende woningen voor verschillende doelgroepen, zoals 0-tredenwoningen, gezinswoningen, startersappartementen,

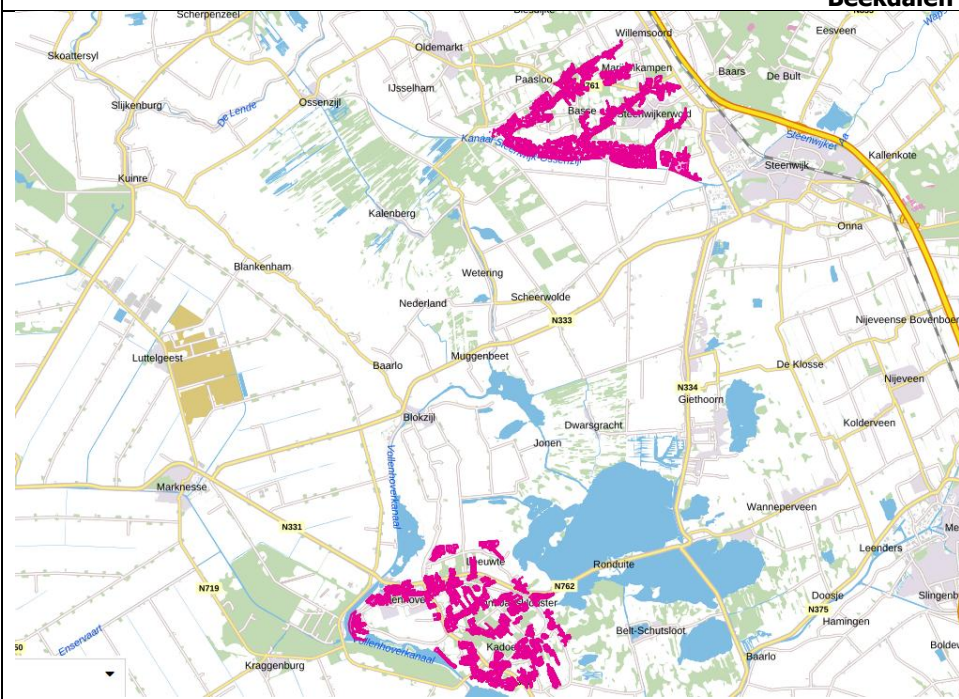
		doelgroepen, zoals 0-tredenwoningen, gezinswoningen, startersappartementen, seniorenwoningen en bijzondere woonconcepten. Het uitgangspunt is dat er 30% sociale huurwoningen, 40% middeldure huur-of betaalbare koopwoningen en 30% vrije sectorwoningen gebouwd worden. Wat betreft de bestaande woningen is het belangrijk om deze te verduurzamen en levensloopbestendig te maken. De verdere uitwerking vindt plaats in het Volkshuisvestingsprogramma.	seniorenwoningen en bijzondere woonconcepten door hier onder andere bij de programmering van nieuwbouwplannen rekening mee te houden . Het uitgangspunt is dat er 30% sociale huurwoningen, 40% middeldure huur-of betaalbare koopwoningen en 30% vrije sectorwoningen gebouwd worden. Wat betreft de bestaande woningen is het belangrijk om deze te verduurzamen en levensloopbestendig te maken. In het Volkshuisvestingsprogramma staat de nadere uitwerking.
»»»	74		We onderschrijven de warme harten-strategie en de inzet op inbreiding. In diverse kernen in Steenwijkerland is de woningbouwbehoefte echter groot en zijn de mogelijkheden voor inbreiding beperkt. Om de toekomstige woningbouwopgave te realiseren en de leefbaarheid van de kernen te garanderen zijn ook uitleglocaties nodig. In aansluiting op bouwen op het Hoge Land, ook bij beoogde ontwikkellocaties toegevoegd
	74	In Vollenhove ligt de focus op de transformatie van landelijke percelen naar een gevarieerd woongebied. Op Oppen Swolle wordt ingezet op een mix van huur en koop, passend bij verschillende doelgroepen. Clarenberglaan, Molenberglaan en Canneveltstraat bieden ruimte voor nieuwe woonvormen, waaronder ook seniorenhuisvesting. Steenwijkerwold en de noordoostelijke kernen worden versterkt door kleinschalige uitbreidingen en inbreidingen nabij voorzieningen. Holthinge Campweg en het gebied achter boerderij Linthorst krijgen nieuwe wooninitiatieven, en de Beek geldt als potentiële ontwikkellocatie. In Steenwijk en Tuk ligt de nadruk op grootschalige uitbreiding en binnenstedelijke verdichting. Kornputkwartier fase IV, Stormbaan en Steenwijk Zuidoost (Betap Crilux) maken deel uit van de plannen. Ook Eeserwold en Oostercluft worden verder ontwikkeld, met aandacht voor verschillende woonbehoeften. In Eesveen wordt gekeken naar herbestemming van een oud horecacomplex.	In Vollenhove ligt de focus op de transformatie van landelijke percelen naar een gevarieerd woongebied. Op Oppen Swolle wordt ingezet op een mix van huur en koop, passend bij de behoefte van de verschillende doelgroepen. Clarenberglaan, Molenberglaan en Canneveltstraat bieden ruimte voor onder andere seniorenhuisvesting. Steenwijkerwold en de noordoostelijke kernen worden versterkt door kleinschalige inbreidingen en uitbreidingen nabij voorzieningen. Holthinge Campweg en het gebied achter boerderij Linthorst krijgen nieuwe wooninitiatieven, en de Beek geldt als beoogde ontwikkellocatie. In Steenwijk en Tuk ligt de nadruk op grootschalige uitbreiding en binnenstedelijke verdichting. Kornputkwartier fase IV, Stormbaan en Steenwijk Zuidoost (Betap Crilux) maken deel uit van de plannen. Ook Eeserwold wordt afgerond en Oostercluft worden verder ontwikkeld,

		In Blokzijl, Oldemarkt, Sint Jansklooster, Belt-Schutsloot en Giethoorn zijn diverse initiatieven in samenwerking met woningcorporaties en ondernemers. Noordermaten IV, het oude gemeentehuis in Oldemarkt zijn in ontwikkeling. Ook Oosterbroek, Molenkampen IV en Vaste Belterweg maken deel uit van de lokale woningbouwagenda. Wanneperveen breidt uit met nieuwe woningen en een brede school en in Ossenzijl worden tijdelijke huisvestingsmogelijkheden voor starters gerealiseerd.	met aandacht voor verschillende woonbehoeften. In Eesveen wordt gekeken naar herbestemming van een oud horecacomplex. In Blokzijl, Oldemarkt, Sint Jansklooster, Belt-Schutsloot en Giethoorn zijn diverse initiatieven in samenwerking met woningcorporaties en ondernemers. Noordermaten IV, het oude gemeentehuis in Oldemarkt zijn in ontwikkeling. Ook Oosterbroek, Molenkampen IV en Vaste Belterweg maken deel uit van de lokale woningbouwagenda. Wanneperveen breidt uit met nieuwe woningen en een brede school en in Ossenzijl worden tijdelijke huisvestingsmogelijkheden voor starters gerealiseerd.
	70	b. Nieuwe ruimte voor aanbodontwikkeling, invulling van de 'gele vlekken' uit provinciaal beleid, zien we in de directe omgeving van goed bereikbare kernen in de schil rond het groenblauwe hart van Steenwijkerland, zoals Steenwijk, Oldemarkt, Blokzijl, Vollenhove en Kuinre — de entreekernen naar ons Nationaal Park Nieuwe Stijl. Hier ligt het accent op aanvullend aanbod en het versterken van plekken met draagvlak en potentie voor meer bezoek, inclusief minder bekende locaties.	Voor ontwikkeling van verblijfsrecreatie kijken we ook naar (een) alternatieve locatie(s) voor de zogenoemde gele vlek bij Giethoorn. Kansen zien we in het verbinden van de ontwikkeling van vijfsterrenverblijfsrecreatie met hydrologische maatregelen die nodig zijn om bodemdaling tegen te gaan.
	90	Ten tijde van de Wet ruimtelijke ordening hadden veel gemeenten een nota Bovenwijkse Voorzieningen/Fonds Bovenwijks. Hierin was vastgelegd dat ontwikkelaars van woningen en/of bedrijfsruimte naast de kosten die rechtstreeks verband hielden met de betreffende ontwikkeling, ook een bijdrage moesten leveren aan de in de nota genoemde voorzieningen voor de totale gemeente. In de Omgevingswet staat dat de gemeente verplicht is om de kosten die rechtsreeks verband houden met een ontwikkeling, bij de initiatiefnemer in rekening te brengen. Hiervoor geldt het principe dat	In de Omgevingswet staat dat de gemeente verplicht is om de kosten die rechtsreeks verband houden met een ontwikkeling, bij de initiatiefnemer in rekening te brengen. Hiervoor geldt het principe dat er sprake moet zijn van Profijt, Toerekenbaarheid en Proportionaliteit. Dit valt onder het reguliere kostenverhaal.

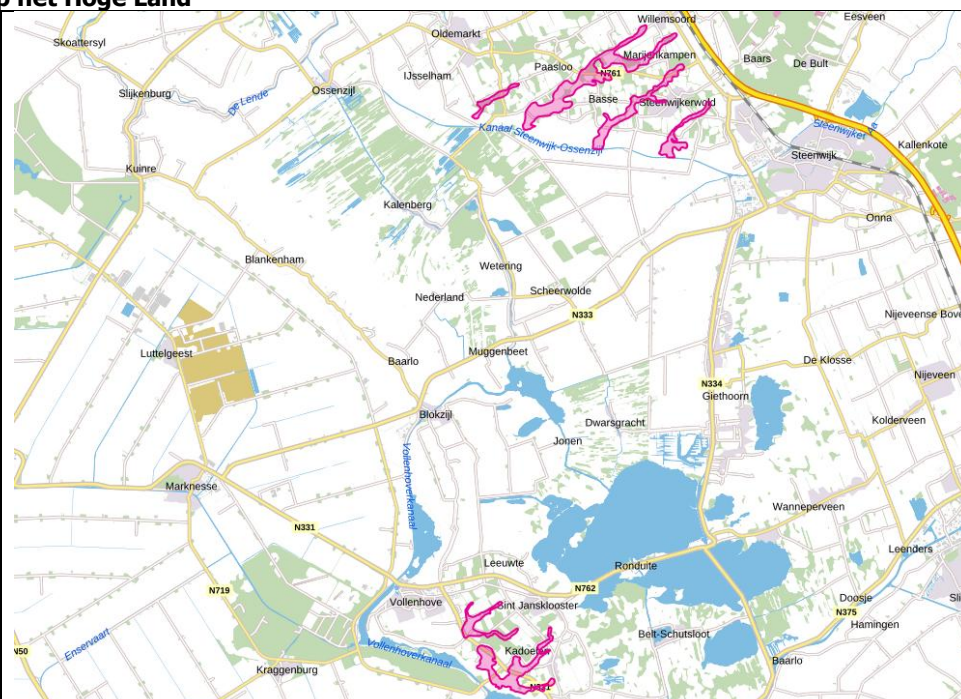
		er sprake moet zijn van Profijt, Toerekenbaarheid en Proportionaliteit. Dit valt onder het reguliere kostenverhaal.	
	91	<i>Milieubelang</i> Een milieueffectrapportage (m.e.r.; het proces) is bedoeld om het milieubelang volwaardig en vroegtijdig in de plan- en besluitvormingsprocedure een plaats te geven. Een Milieueffectrapport (MER; het product) brengt op voorgeschreven wijze de milieugevolgen van een plan of project in beeld voordat het besluit wordt genomen of het plan wordt vastgesteld. Zo kan het bevoegd gezag de milieugevolgen bij haar afwegingen betrekken en krijgt het milieubelang een volwaardige plaats in de besluitvorming over projecten en plannen met mogelijk aanzienlijke gevolgen voor het milieu. De omgevingsvisie vormt het strategische kader voor de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving in Steenwijkerland. Deze visie bevat de lange termijndoelen en beleidsuitgangspunten die richting geven aan toekomstige plannen en projecten. Voor de uitvoering van deze omgevingsvisie zijn geen directe uitvoeringshandelingen of concrete projecten opgenomen die significante effecten op het milieu kunnen veroorzaken.	<i>Milieubelang</i> De omgevingsvisie vormt het strategische kader voor de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving in Steenwijkerland. Deze visie bevat de lange termijndoelen en beleidsuitgangspunten die richting geven aan toekomstige plannen en projecten. Voor de uitvoering van deze omgevingsvisie zijn geen directe uitvoeringshandelingen of concrete projecten opgenomen die significante effecten op het milieu kunnen veroorzaken.
	61	ad b. De nadruk ligt op woningen voor kleine huishoudens, zoals betaalbare starterswoningen en grondgebonden nultreden woningen met een slaap- en badkamer op de begane grond voor ouderen of andere kleine huishoudens. Nultreden, zorggeschikte en geclusterde woningen zijn nog niet opgenomen in het volkshuisvestingsprogramma.	ad b. De nadruk ligt op woningen voor kleine huishoudens, zoals betaalbare starterswoningen en grondgebonden nultreden woningen met een slaap- en badkamer op de begane grond voor ouderen of andere kleine huishoudens.

Hoofdstuk 2. Ambtshalve correcties DSO

Kaart bij de Ontwerp Omgevingsvisie

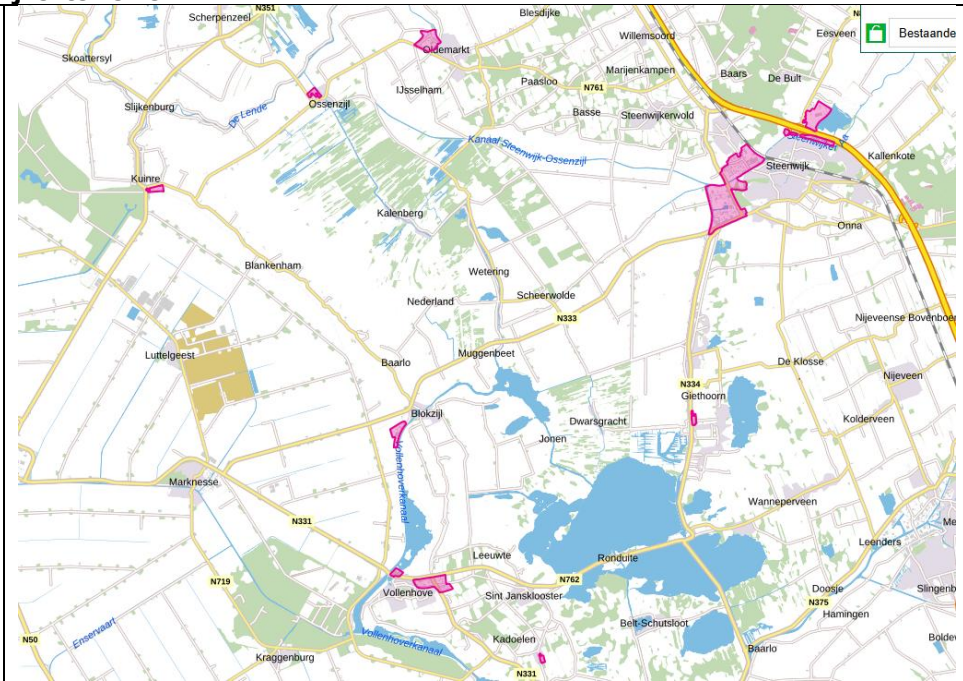
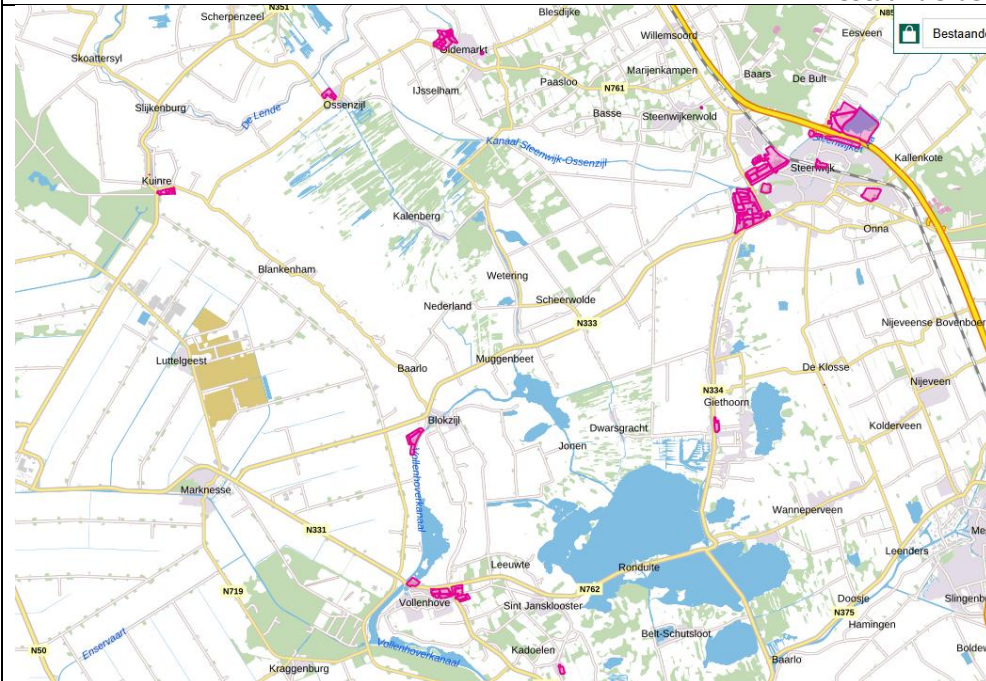

Kaart bij de definitieve Omgevingsvisie

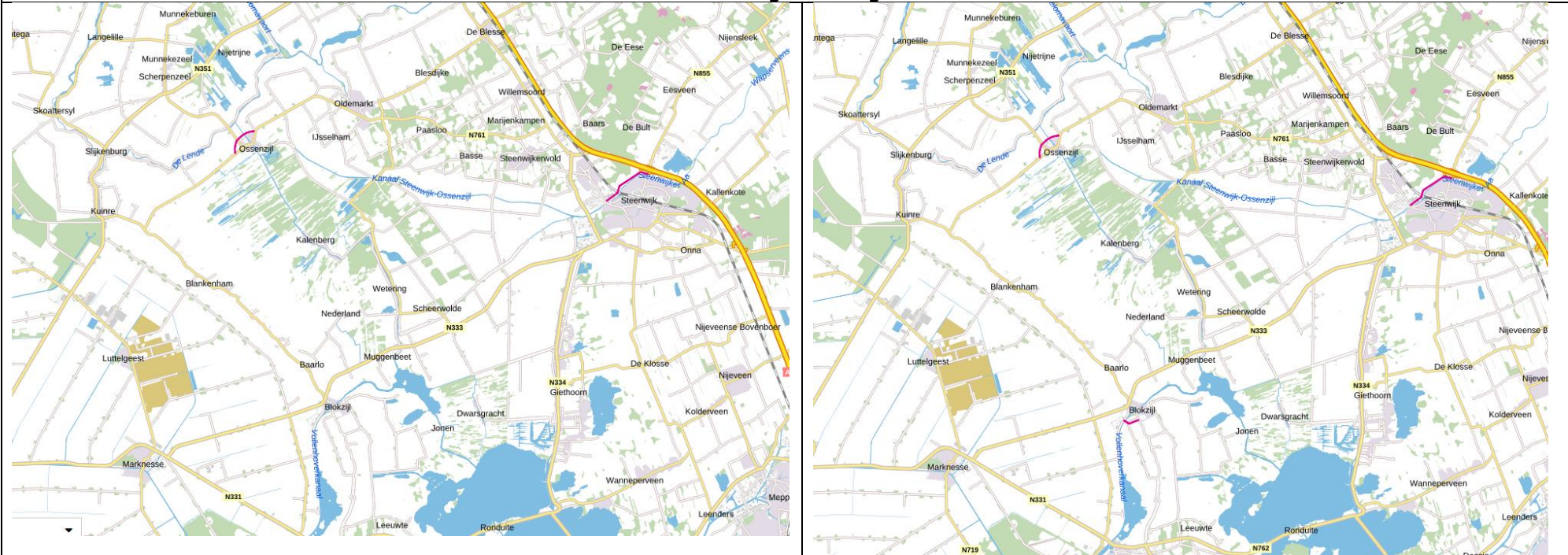
De eerste versie van de kaart besloeg ook bebouwd gebied en liet in mindere mate de beekdalen zien, maar met name de gebieden met een risico op een hoge waterstand. De nieuwe kaart laat duidelijker de beekdalen (en hun stroompaden) zien.

Bestaande bedrijventerreinen

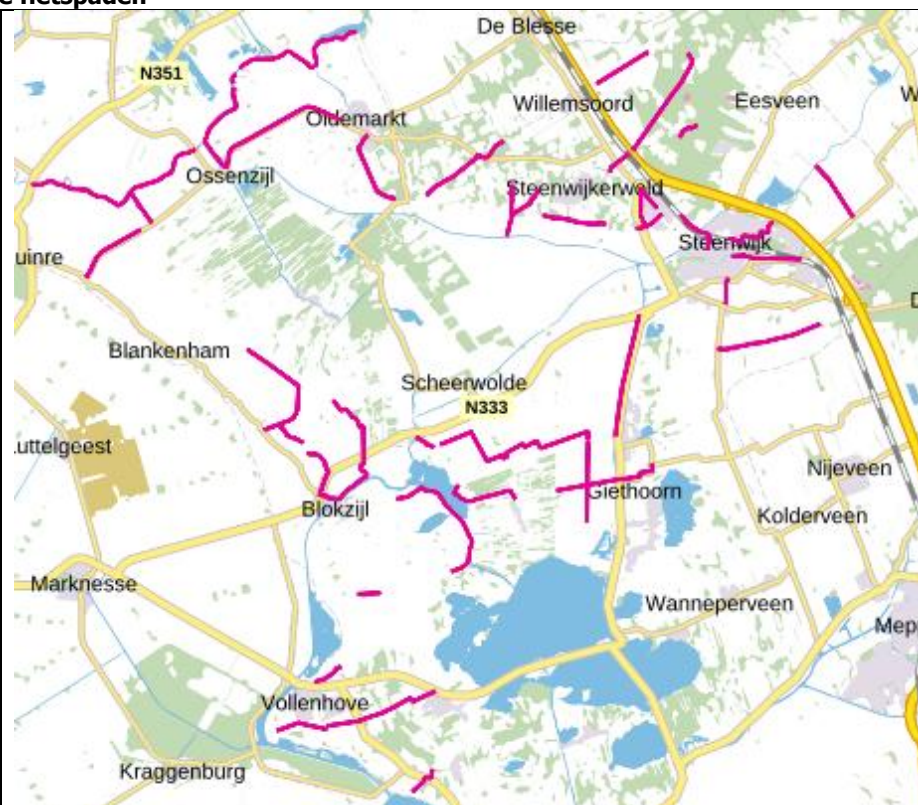
Een aantal losliggende bedrijven zijn van de kaart gehaald. Op deze manier zijn het enkel de bedrijventerreinen die worden weergegeven op de kaart. Daarnaast is de infrastructuur op de bedrijventerrein nu ook weergegeven als onderdeel van de kaart. Wat zorgt voor een overzichtelijker geheel.

Gewenste aanvulling hoofdwegenstructuur

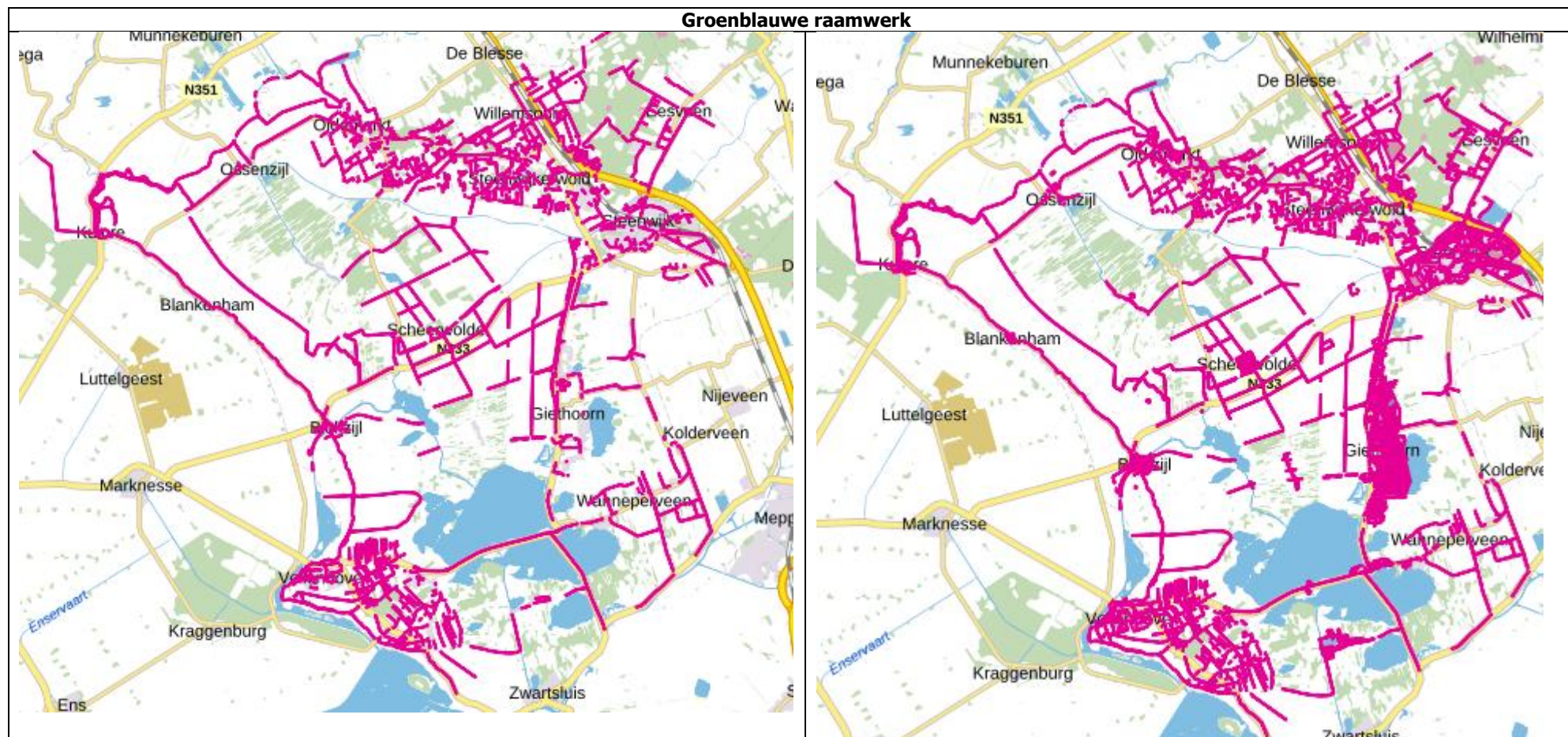

De randweg Blokzijl is toegevoegd aan de kaart. De randweg is al benoemd in de Stadsvisie Blokzijl. Deze wordt onderdeel van de Omgevingsvisie Steenwijkerland.

Gewenste fietspaden

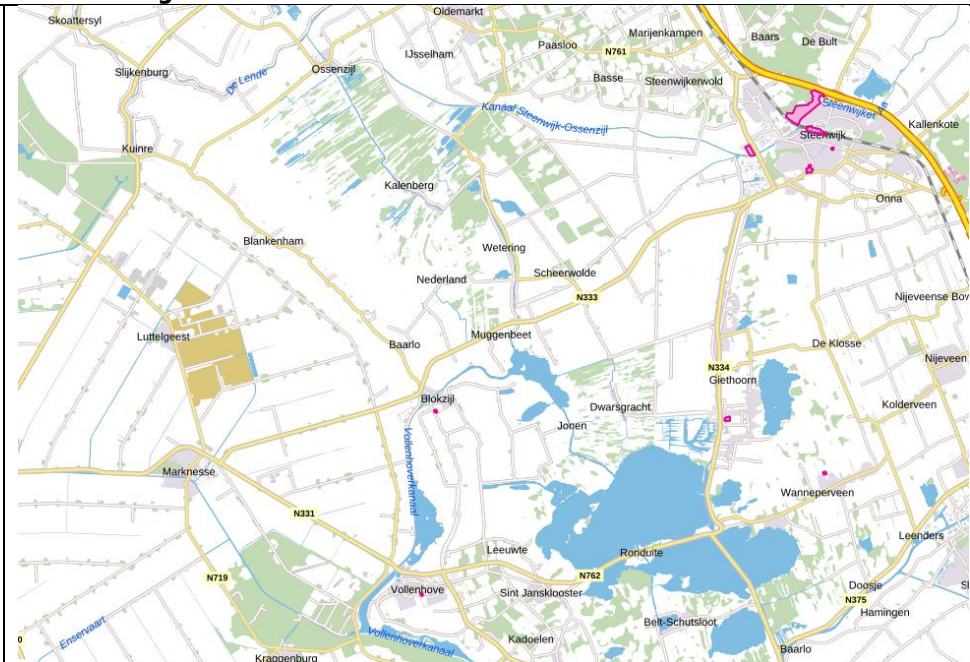
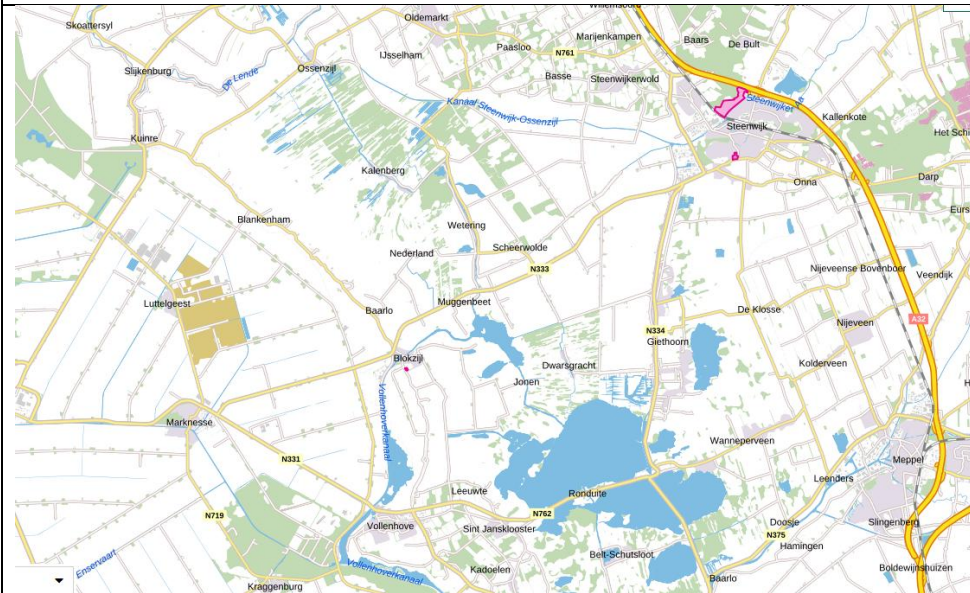

Tussen Oldemarkt en Ossenwijk is langs de Ossenwijlerweg (N761) een fietspad beoogd. Deze is toegevoegd aan de kaart.

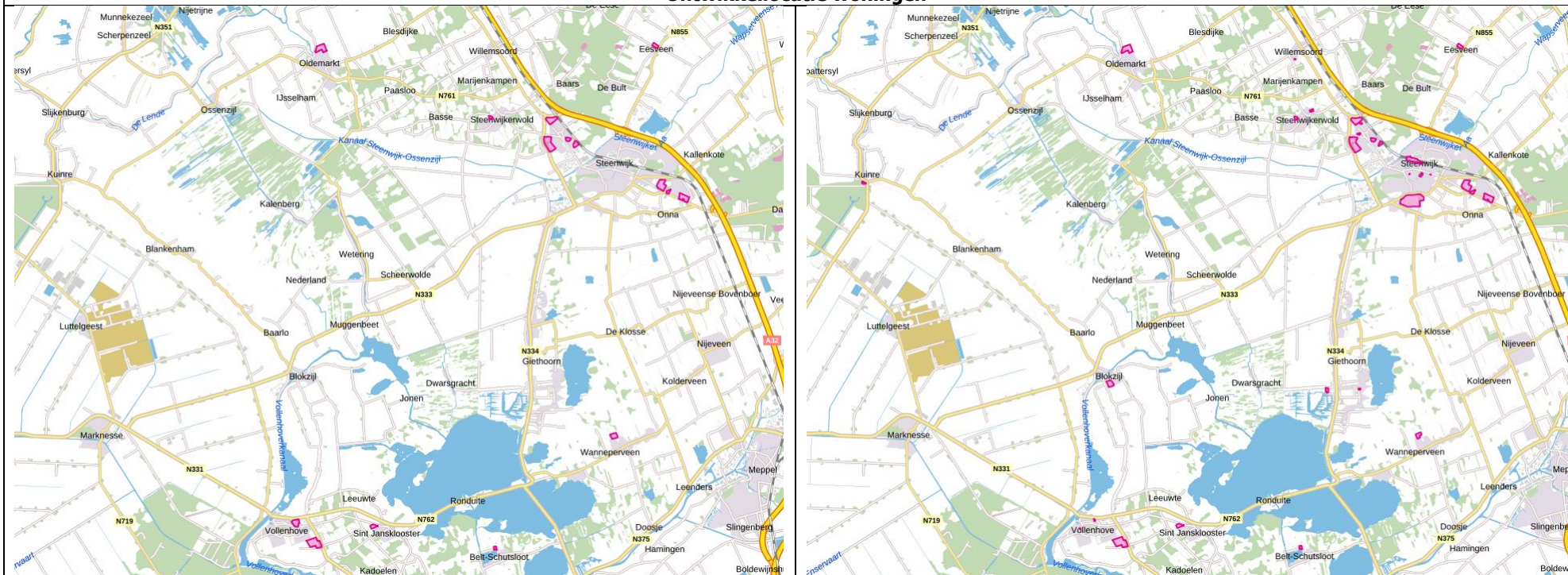
De kaart is aangevuld, met meer binnenstedelijke groenblauwe structuren. Op deze manier is het raamwerk beter op kaart gebracht.

Ontwikkellocatie voorzieningen

Enkele voorzieningen zijn toegevoegd aan de kaart. Dit zijn hoofdzakelijk schoollocaties (Blokzijl, Giethoorn, Wanneperveen, Vollenhove, Sint Jansklooster), huisartsenpraktijk in Steenwijk en het beoogde crematorium van Steenwijk.

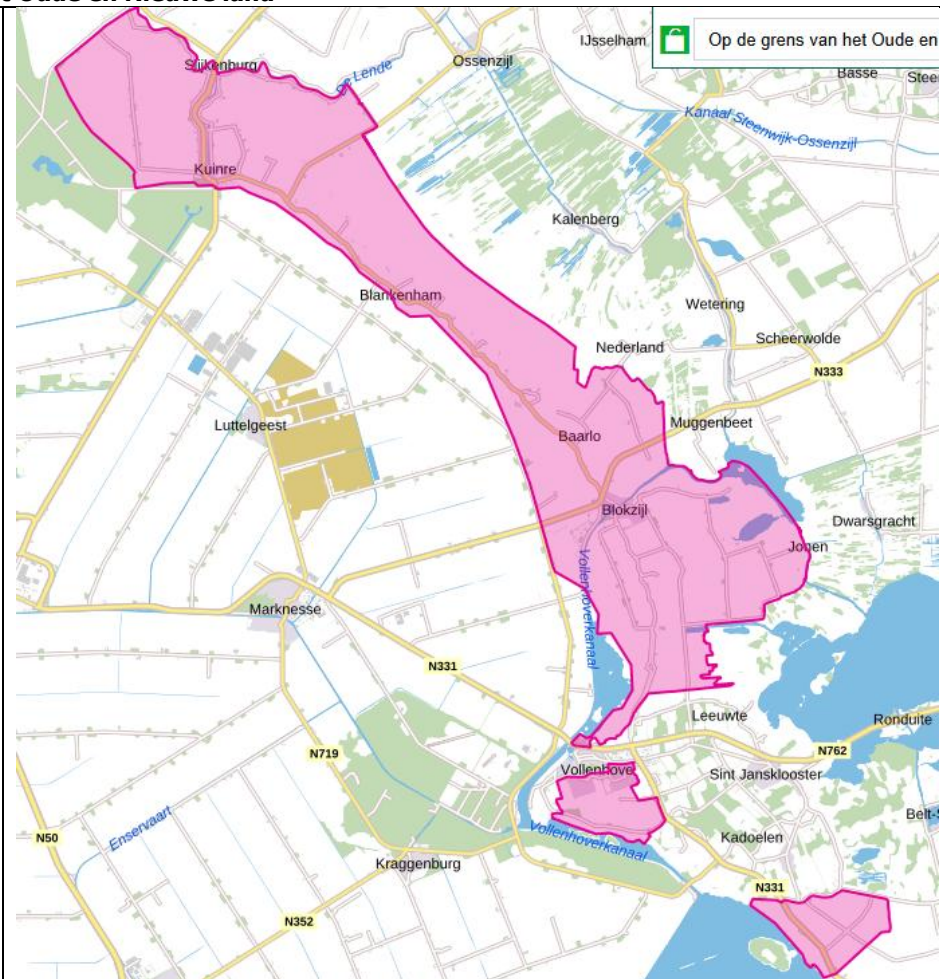
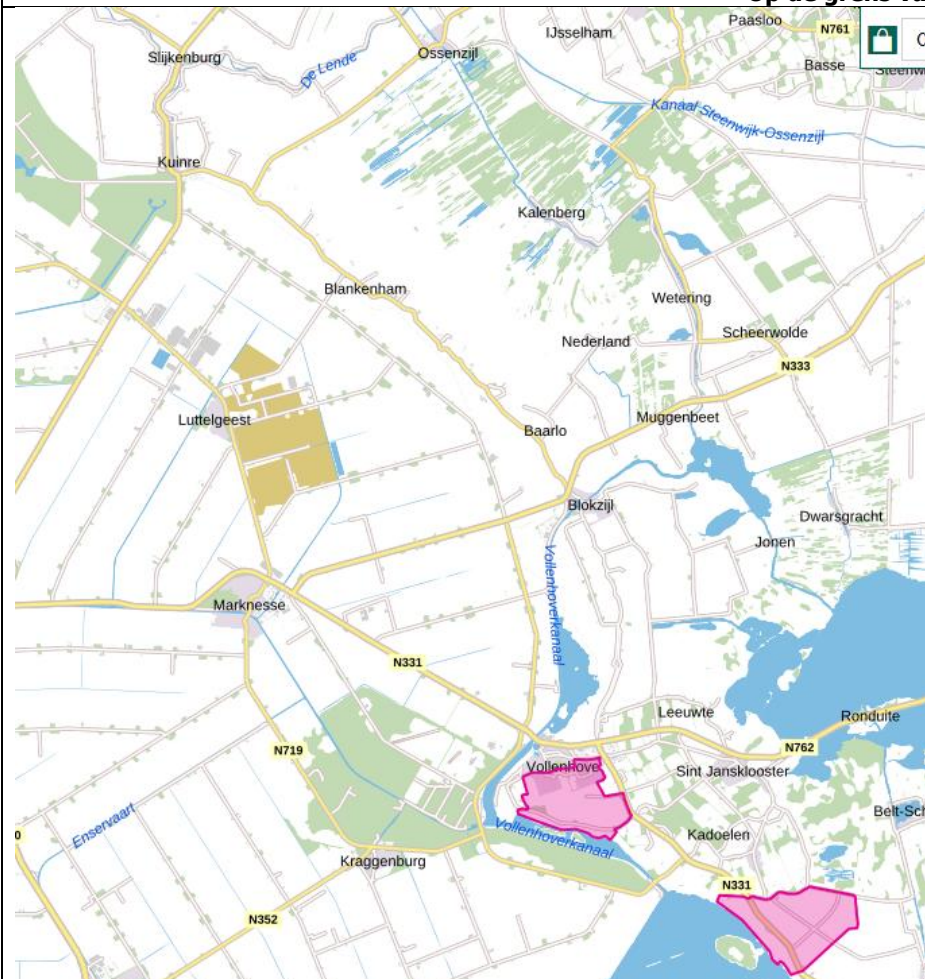
Ontwikkellocatie woningen

De ontwikkellocaties en zoekrichtingen voor woningbouw zijn kritisch bekeken. Dit gaf aanleiding om de kaarten op enkele punten aan te passen. Voornamelijk omdat plannen concreter zijn geworden of omdat er tijdens de ter inzage legging niet het juiste label is toegekend aan een locatie. Daarnaast zijn enkele vastgestelde plannen die nog ontwikkeld moeten worden toegevoegd.

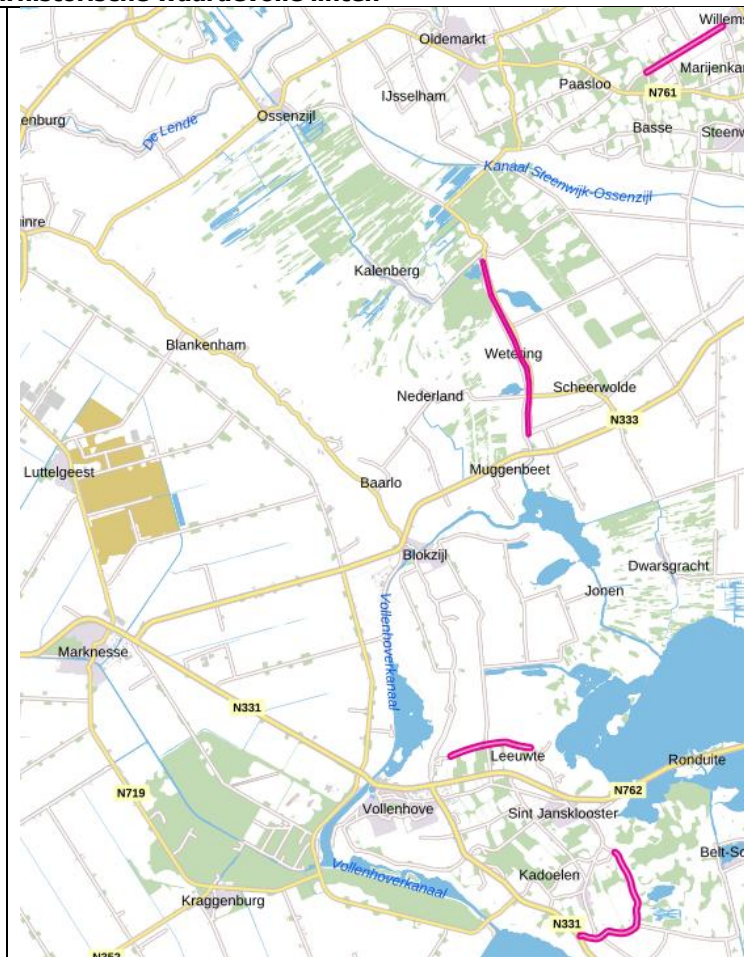
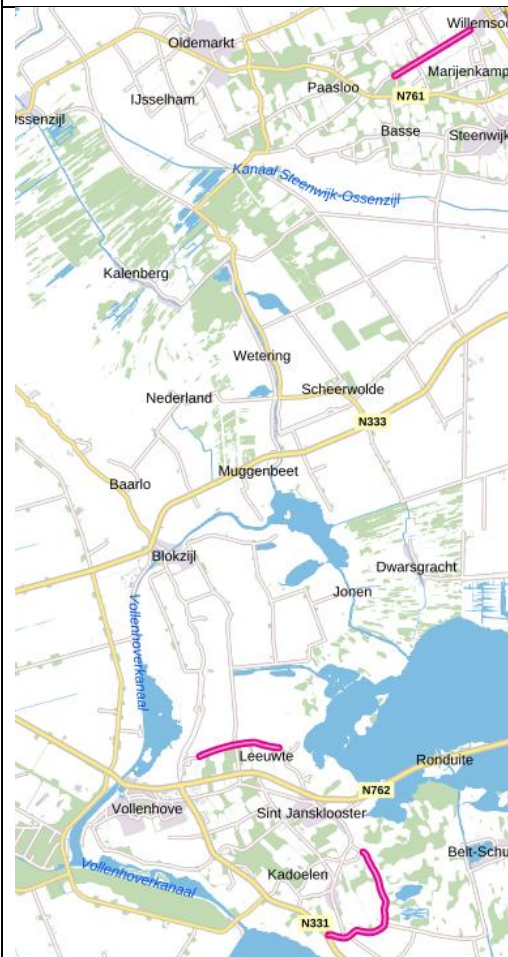
Cultuurhistorisch waardevolle linten	
Cultuurhistorisch waardevolle linten	Cultuurhistorisch waardevolle linten, buurtschappen en wijken
Aangepast, titel is nu meer conform hetgeen op de kaart getoond wordt.	

Op de grens van het Oude en Nieuwe land

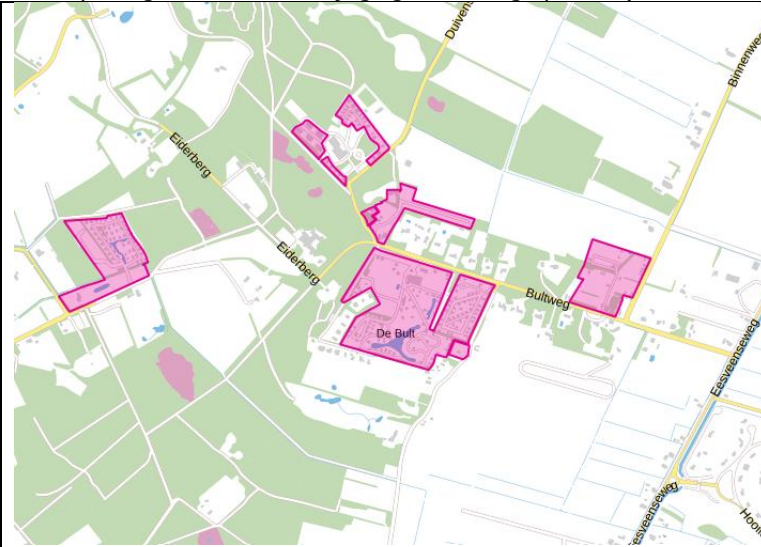
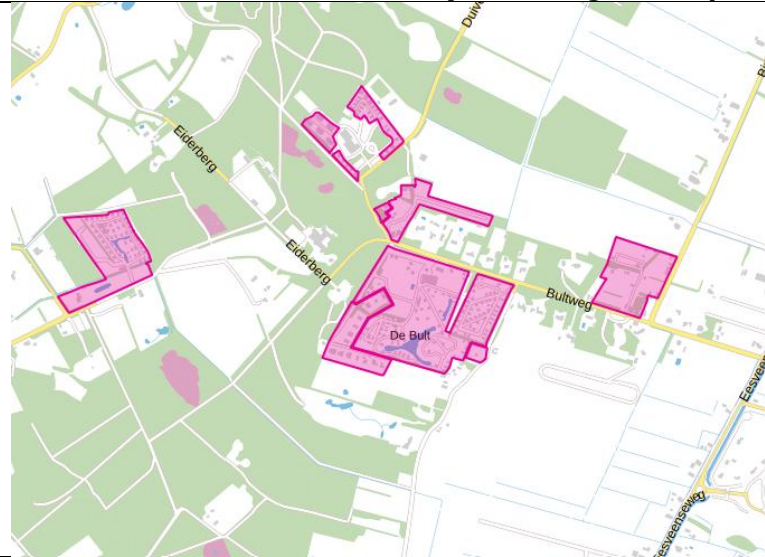
Op de Ontwerp Omgevingsvisiekaart die terinzage heeft gelegen is het noordelijke deel van de kaartlaag niet annoteert, waardoor het gebied ten noorden van Vollenhove ten onrechte geen deelgebiedsaanduiding heeft gekregen. Dat is met deze wijziging gecorrigeerd.

Toekomstig mogelijk cultuurhistorische waardevolle linten

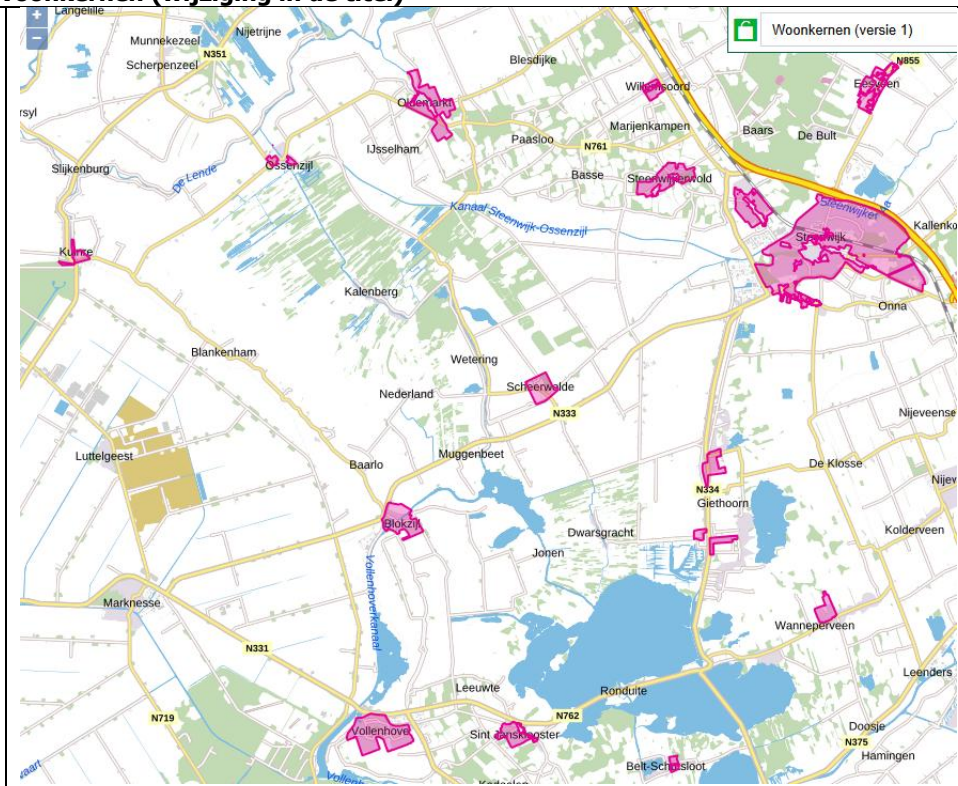
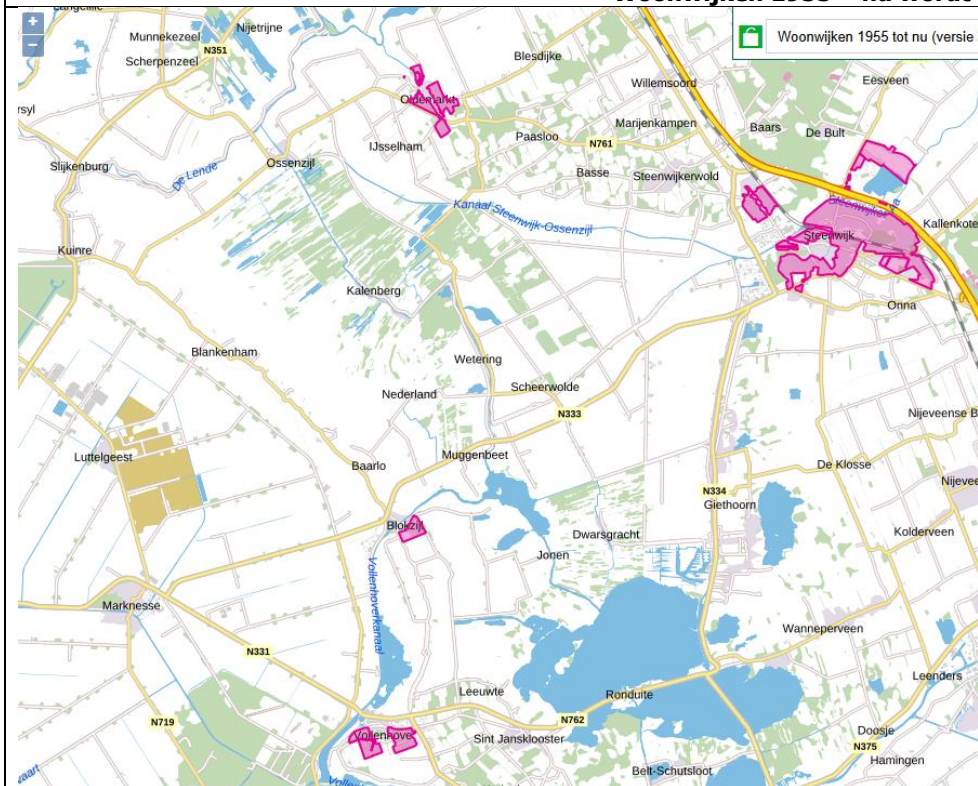
Wetering is toegevoegd aan deze kaart. Wetering wordt op de welstandskaat ook als welstand-oranje aangegeven. Het is een locatie waarvan (ook) onderzocht moet worden of dit als cultuurhistorisch aangeduid kan worden.

Verblijfsrecreatiegebieden (Deze screenshot is ingezoomd op het gebied waar de wijziging betrekking op heeft.)

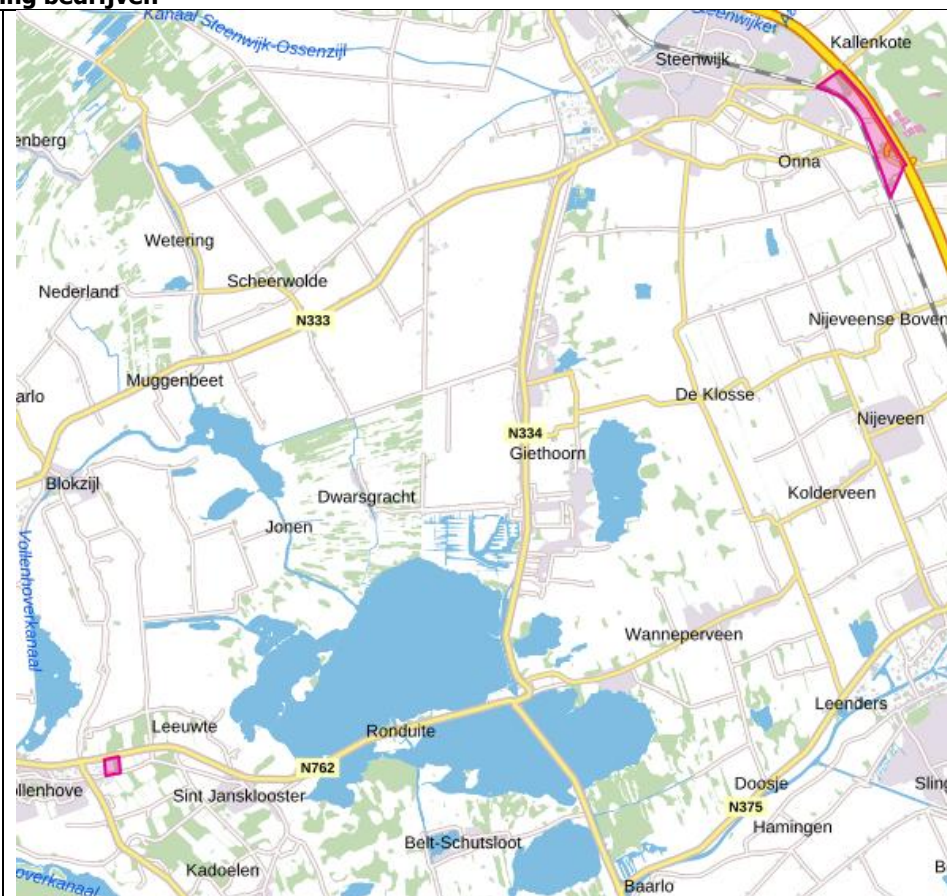
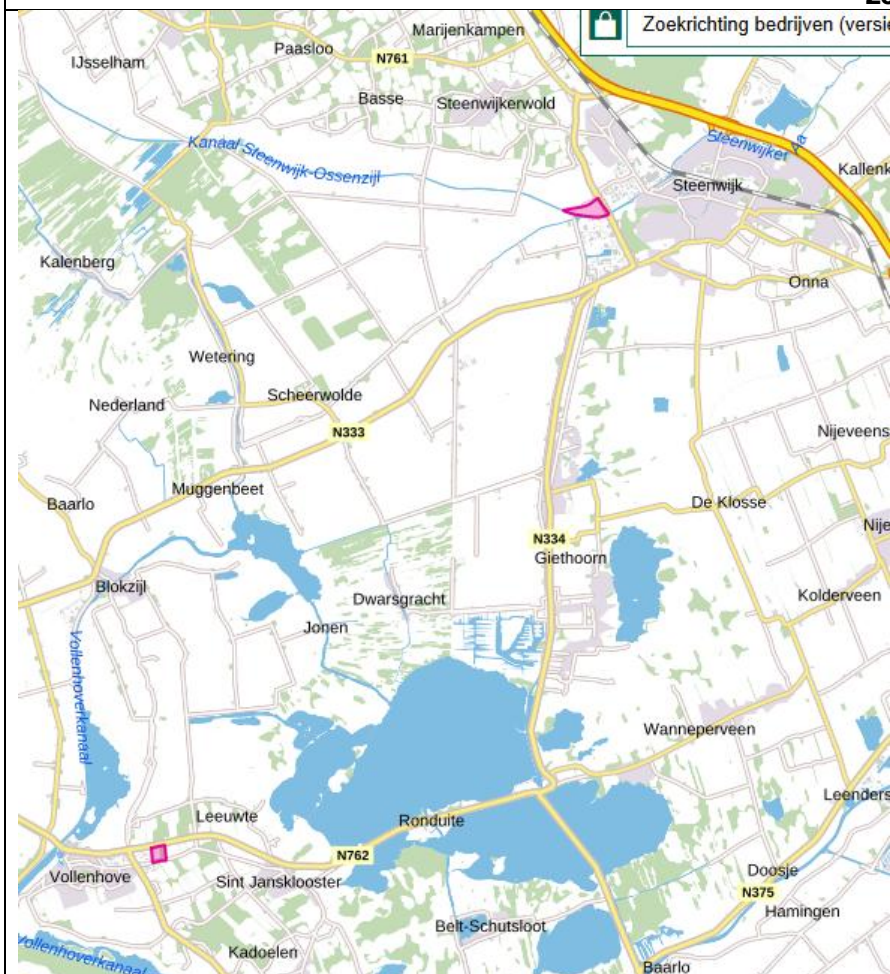
Voor de Bultweg 33-53 is op 30 september 2025 een nieuw bestemmingsplan vastgesteld. Dit was tijdens de ter inzage legging van de Omgevingsvisie. Het gebied heeft nu een woonbestemming en daarmee is de aanduiding verblijfsrecreatie-terrein niet langer passend

Woonwijken 1955 – nu wordt Woonkernen (wijziging in de titel)

Woonwijken zonder cultuurhistorische waarde en zonder beschermd stads-/dorpsgezicht aanduiding, van vóór 1955 hadden geen aanduiding. Dat is met deze wijziging gecorrigeerd. Hier gelden immers ook vaak de opgaven van de andere woonwijken. Daarnaast zijn meer kernen toegevoegd die in de ontwerp omgevingsvisie per abuis niet waren aangeduid.

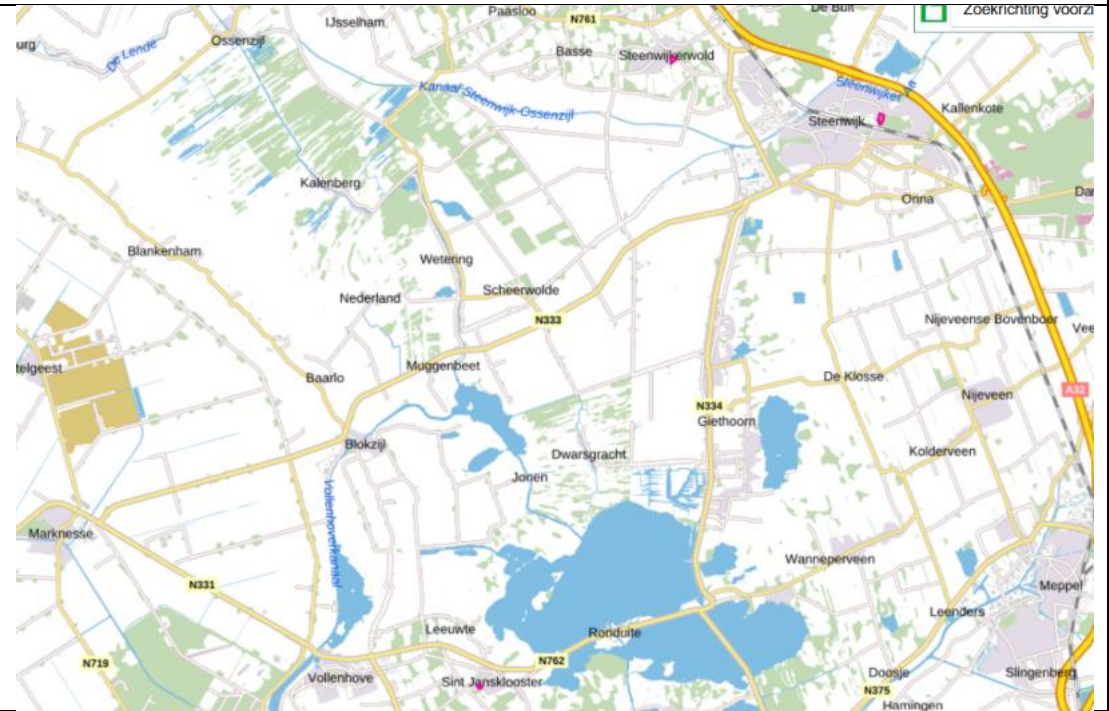
Zoekrichting bedrijven

De locatie aan de Hooijik (Steenwijk) is van de kaart gehaald. Dit is geen zoekrichting voor bedrijven maar een ontwikkellocatie voor voorzieningen en is zodoende verplaatst naar een andere kaartlaag. De A32 corridor (bij Steenwijk) is toegevoegd aan de kaart. Dit is conform de Visie Steenwijk.

De kaart is aangepast op een aantal onderdelen.
Enkele gebieden, bijvoorbeeld ten noorden van Oldemarkt zijn van de kaart gehaald.
Woningbouwlocaties uit de visie Steenwijk zijn toegevoegd aan ontwikkellocaties en daarmee van de zoekrichtingenkaart gehaald.
De kernen waar ruimte is voor inbreiding zijn van de kaart gehaald, dit geeft een duidelijker beeld, zoals bijvoorbeeld de aanduiding op Wanneperveen en Ossenzijl.
Twee locaties in Vollenhove en enkele locaties in Steenwijk zijn toegevoegd.

Zoekrichting Voorzieningen

Deze kaartlaag bestond nog niet bij het ontwerp. Deze is nu toegevoegd om ook de zoekrichting voor enkele voorzieningen te tonen, waarmee de zoek - en ontwikkellocaties nu voor alle drie de onderdelen, namelijk woningbouw, voorzieningen en bedrijventerreinen, zichtbaar zijn.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen naar aanleiding van zienswijzen teksten omgevingsvisie

	Pagina	Tekst ontwerp omgevingsvisie	Voorstel wijziging
	15	Nieuwe campings en recreatiewoningen staan we niet toe	Nieuwe campings en recreatiewoningen staan we niet toe. Uitbreiding van bestaande terreinen wel, als dit vanuit economisch perspectief noodzakelijk is.
	16	ad h Permanente bewoning op recreatieterreinen maakt deze minder aantrekkelijk voor recreanten. Daarom staan we geen omzetting van recreatiewoningen naar permanente bewoning toe. Nieuwe campings en recreatiewoningen worden niet toegestaan. Zie ook paragraaf 4.2.8 Verblijfsrecreatiegebieden. ad i Onze wens is een agrarisch grondgebruik dat past in een gezonde leefomgeving. Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, met name bij lelieteelt, wordt kritisch bekeken. Inwoners maken zich zorgen over de gezondheidsrisico's van met name gewasbeschermingsmiddelen in de lelieteelt. Rijk en provincie Overijssel ontwikkelen nieuw beleid; we volgen de richtlijnen en sturen bij op basis van nieuwe inzichten. Op onze eigen pachtgronden staan we geen bollenteelt toe.	ad h Onze wens is een agrarisch grondgebruik dat past in een gezonde leefomgeving. Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, met name bij lelieteelt, wordt kritisch bekeken. Inwoners maken zich zorgen over de gezondheidsrisico's van met name gewasbeschermingsmiddelen in de lelieteelt. Rijk en provincie Overijssel ontwikkelen nieuw beleid; we volgen de richtlijnen en sturen bij op basis van nieuwe inzichten. Op onze eigen pachtgronden staan we geen bollenteelt toe. Ad i Permanente bewoning op recreatieterreinen maakt deze minder aantrekkelijk voor recreanten. Daarom staan we geen omzetting van recreatiewoningen naar permanente bewoning toe. Nieuwe campings en recreatiewoningen worden niet toegestaan. Zie ook paragraaf 4.2.8 Verblijfsrecreatiegebieden.
	18	Met iconen als Nationaal Park Weerribben-Wieden en Giethoorn heeft onze Groene Schatkamer internationale aantrekkingskracht op natuurliefhebbers en -recreanten. Het is het grootste aaneengesloten laagveenmoeras in Noordwest-Europa.	Onze Groene Schatkamer heeft internationale aantrekkingskracht op natuurliefhebbers en -recreanten. Het is het grootste aaneengesloten laagveenmoeras in Noordwest-Europa.
	18/19	Inhoud zienswijze indiener: Giethoorn zou als erfgoedlocatie met eigen uitdagingen apart moeten worden behandeld in de Omgevingsvisie.	We zijn het eens dat binnen het gebied 'Groene Schatkamer' een onderscheid moet worden gemaakt tussen Giethoorn en de natuur in NP Weerribben-Wieden. Waar nodig zullen we de teksten in de omgevingsvisie hierop aanpassen.
	79	Steenwijkerland werkt toe naar aardgasvrij zijn in 2045, door te investeren in het lokaal opwekken van duurzame energie (o.a. met zonnepanelen en waterstof)	Steenwijkerland werkt toe naar aardgasvrij zijn in 2045, door te investeren in het lokaal opwekken van duurzame energie (o.a. met zonnepanelen, mestvergisting) en het opslaan daarvan.
	64	We benutten cultuurhistorische en architectonische kwaliteiten van bedrijventerreinen om het vestigingsklimaat te versterken en zo ook werkgelegenheid en toerisme te stimuleren.	We benutten cultuurhistorische en architectonische kwaliteiten van bedrijventerreinen om het vestigingsklimaat te versterken en zo ook werkgelegenheid te stimuleren.

	79	We zetten in op een lokale energieopwekking met wind, zon en waterstof, en werken toe naar een aardgasvrije gemeente in 2045.	We zetten in op een lokale energieopwekking met wind, zon en mestvergisting, en werken toe naar een aardgasvrije gemeente in 2045.
	37	We willen dat het platteland leefbaar en vitaal blijft. Daarbij hoort een robuuste grondgebonden agrarische sector die zorgt voor voedselproductie, beheer van het landschap, maatschappelijke diensten, en bredere werkgelegenheid. De agrarische sector in de Beekdalen zal zich moeten doorontwikkelen om zich aan te kunnen passen aan de huidige en toekomstige milieueisen op het gebied van met name natuur (weidevogels), stikstof, klimaat, waterberging en veenweide.	We willen dat het platteland leefbaar en vitaal blijft. Daarbij hoort een robuuste grondgebonden agrarische sector die zorgt voor voedselproductie, beheer van het landschap, maatschappelijke diensten, en bredere werkgelegenheid. De agrarische sector in de Polders rondom Scheerwolde zal zich moeten doorontwikkelen om zich aan te kunnen passen aan de huidige en toekomstige milieueisen op het gebied van met name natuur (weidevogels), stikstof, klimaat, waterberging en veenweide.
		Vaardorp (in de gehele omgevingsvisie)	Vaardorp (in de gehele omgevingsvisie)
	78	In Vollenhove zien we een mogelijke toekomstige verplaatsing van de Weijert richting het westen tot een van de mogelijkheden om te voorzien in een bedrijventerrein voor de lokale behoefte. De huidige locatie van het bedrijventerrein kan worden getransformeerd naar wonen of een andere functie.	In Vollenhove zien we een mogelijke toekomstige verplaatsing van de Weijert richting het oosten tot een van de mogelijkheden om te voorzien in een bedrijventerrein voor de lokale behoefte. De huidige locatie van het bedrijventerrein kan worden getransformeerd naar wonen of een andere functie.
	36, 37, 38	3.2.6.4 Richting voor de toekomst - We zetten in op het versterken van het landschappelijk raamwerk en zien ruimte voor meervoudig ruimtegebruik. - We zetten in op het behoud van bestaande agrarische bedrijven en stimuleren multifunctionele landbouw. Initiatieven voor schaalvergroting buiten het bouwvlak en kapitaalintensieve functies moeten aansluiten bij de kernkwaliteiten en het water- en bodemperspectief van de Polders rondom Scheerwolde, dit vraagt om zuinig ruimtegebruik en een zorgvuldige afweging. . - In de polders zien we mogelijkheden voor het opwekken van energie. De benodigde verduurzaming van akkerbouw en veeteelt kan gecombineerd worden met de opwek van duurzame energie. De opbrengsten uit deze opwek kunnen daarmee op bedrijfsniveau geïnvesteerd worden in de verduurzaming van de landbouw. - Het gebied Weerribben-Wieden, waaronder de polders rondom Scheerwolde, is een populaire bestemming voor toerisme en recreatie, met mogelijkheden voor varen, wandelen en fietsen. De focus op natuurontwikkeling en waterbeheer kan de ecotoeristische aantrekkelijkheid van het gebied vergroten. De ontwikkeling van nieuw	3.2.6.4 Richting voor de toekomst - In De Polders rondom Scheerwolde houden we rekening met de noodzaak om op de resterende veengronden de bodemdaling te remmen. Daarbij komt de noodzaak om op termijn het weglekken van (grond)water uit het aangrenzende natuurgebied richting de polders te beperken en water te bergen. Dit betekent onder andere dat we bij initiatieven voor nieuwbouw of uitbreiding van bestaande bebouwing initiatiefnemers informeren over de keuzes die voorliggen in het kader van de veenweidestrategie. - We zetten in op het behoud van bestaande agrarische bedrijven en stimuleren multifunctionele landbouw. - Agrarische initiatieven voor schaalvergroting buiten het bouwvlak en kapitaalintensieve functies moeten aansluiten bij de kernkwaliteiten en het water- en bodemperspectief van De Polders rondom Scheerwolde, dit vraagt om zuinig ruimtegebruik en een zorgvuldige afweging. - We werken samen met ondernemers en inwoners aan een toekomstperspectief

	water kan de aantrekkelijkheid van het landschap versterken. Het creëren van nieuwe recreatieve routes en voorzieningen, zoals fietspaden, kan de lokale toeristische economie stimuleren. e) In de polders rondom Scheerwolde ligt een kans om de bodem- en wateropgaven te combineren met andere grote ruimtelijke opgaven. Hydrologische bufferzones kunnen bijvoorbeeld gestapeld worden met seizoensbergingen, recreatie en de teelt van riet of lisdodde. f) We stimuleren innovatieve teelten in het kader van de eiwittransitie en biobased-bouwen. g) Ook in de polders rondom Scheerwolde is het ontwikkelen van een nieuw recreatiegebied in combinatie met water een bijzondere kans. Boeren in dit gebied kunnen hun bedrijfsvoering doorontwikkelen met recreatie als neven- of hoofdactiviteit. h) In de polders rondom Scheerwolde houden we rekening met de noodzaak op termijn het weglekken van (grond)water uit het aangrenzende natuurgebied richting de polders te beperken en water te bergen. Dit betekent onder andere dat we bij initiatieven voor nieuwbouw of uitbreiding van bestaande bebouwing initiatiefnemers informeren over de keuzes die voorliggen in het kader van de veenweidestrategie. Toelichting ad a. De polders rondom Scheerwolde kennen een open, vlak landschap met een lage ligging en intensieve ontwatering. Dit maakt het gebied kwetsbaar voor bodemdaling, wateroverlast en ecologische schade. Door het landschappelijk raamwerk te versterken en ruimte te bieden voor meervoudig ruimtegebruik zoals natuur, landbouw en recreatie, ontstaat een robuuster en toekomstbestendiger landschap. Dit draagt bij aan het behoud van de sociale en culturele waarde van het gebied en biedt perspectief voor bewoners die zich verbonden voelen met het polderlandschap. 37 ad b. We willen dat het platteland leefbaar en vitaal blijft. Daarbij hoort een robuuste grondgebonden agrarische sector die zorgt voor voedselproductie, beheer van	e) We zetten in op het versterken van het landschappelijk raamwerk en zien ruimte voor meervoudig ruimtegebruik. 3.2.6.5 Toelichting ad a. Het weglekken van (grond)water uit het aangrenzende natuurgebied is een probleem omdat dit in perioden van langdurige droogte het proces van veenoxidatie in het natuurgebied versnelt. Daar heeft niet alleen de bijzondere natuur in de Weerribben-Wieden onder te lijden: veenoxidatie leidt ook tot bodemdaling (met verzakkingen van wegen, riolering en mogelijk ook gebouwen tot gevolg) en uitstoot van CO₂ (een broeikasgas dat bijdraagt aan de klimaatverandering). Om de schade te beperken is aanvoer van 'vreemd' IJsselmeerwater nodig om het veen vochtig te houden, een situatie die steeds lastiger wordt bij toenemende droogte/toename van het aantal droge zomers en druk op de zoetwaterbuffer van het IJsselmeergebied. STRUCTURERENDE MAATREGELEN De mogelijke structurende maatregel in Scheerwolde is jaarrond water op of tot aan maaiveld, in een deel van het gebied (bufferzone) of een groot gebied. In de schematische kaartjes hiernaast en in de adaptatiepaden B en C zijn deze maatregelen weergegeven. Jaarrond water op maaiveld leidt tot een sterke afname van bodemdaling en veenoxidatie. De CO₂-emissies nemen af, al kan de productie van methaan en lachgas onder anaerobe omstandigheden juist toenemen. Daarnaast leidt het tot de afname van de wegzijging uit het natuurgebied. Water op maaiveld in de delen van Scheerwolde, waar het veen is verdwenen heeft enkel tot doel wegzijging uit de naburige natte veengebieden (natuur en veenweide) te voorkomen. Het is zeer mogelijk om tot een optimum te komen tussen wel en niet vernatte delen van Scheerwolde. Dit zou ook een andere peilvakindeling kunnen betekenen. Het vinden van een dergelijk optimum vereist detailonderzoek. Eén van de mogelijke landgebruiksfuncties passend bij grootschalige vernatting kan zijn het toevoegen van vegetatie die effectief broeikasgassen vast kan leggen. De vernatting kan in de vorm van bufferzones langs de bestaande natuurgebieden of vernatting van het gehele gebied. Dit kan ook stapsgewijs gerealiseerd worden. Huidige situatie en A na inzetten bodem en hydrologische maatregelen: Polder Scheerwolde als laaggelegen gebied tussen de laagveen natuur van natuurgebied Wieden-Weerribben. Situatie B: Bufferzones aan de randen van polder Scheerwolde om kwelstroom te verminderen. Situatie C: Water op maaiveld in gehele gebied De gedachte is dat eventuele maatregelen om het weglekken van (grond)water te beperken in De Polders rondom Scheerwolde samen kunnen gaan met het bergen van water om zo een buffer te hebben voor periodes van langdurige droogte. De toename van het aantal droge zomers en de druk op de zoetwaterbuffer van het IJsselmeergebied maakt namelijk ook dat de landbouw in de polders bij langdurige droogte kwetsbaar is. Dit onder andere omdat de
--	--	---

	het landschap, maatschappelijke diensten, en bredere werkgelegenheid. De agrarische sector in de Beekdalen zal zich moeten doorontwikkelen om zich aan te kunnen passen aan de huidige en toekomstige milieueisen op het gebied van met name natuur (weidevogels), stikstof, klimaat, waterberging en veenweide. We zien daarbij kansen in multifunctionele landbouw. Boeren combineren de productie van voedsel en grondstoffen met andere diensten aan de samenleving, zoals natuurbeheer, recreatie en zorglandbouw. Dit is goed voor de economische vitaliteit van de bedrijven, maar ook goed voor een (be)leefbaar duurzaam platteland. Doorontwikkeling (zowel in de primaire productie als in de verbreding) kan gepaard gaan met schaalvergroting. Met initiatieven voor nieuwe bebouwing of activiteiten buiten het bouwvlak gaan we zorgvuldig om. Deze moeten aansluiten bij de kernkwaliteit en perspectief van het gebied. De kernkwaliteit van de Beekdalen is het weidse open landschap. Het perspectief voor water en bodem is dat water moet kunnen worden opgevangen in de laagste delen en dat op de veenweidegronden water moet worden vastgehouden om verbranding van het veen en verdroging van de natuur in de Weerribben te voorkomen. De provincie stelt dit perspectief vast met de actualisatie van het beheerplan Natura2000 en de Veenweidestrategie 2.0. De nieuwe ontwikkeling mag geen afbreuk doen aan deze kernkwaliteiten en perspectief. Dit staat los van de kwaliteitimpuls die wordt gevraagd. ad c. In de drogere delen van de polder kan de verduurzaming van akkerbouw gecombineerd worden met duurzame energieopwek. Kantelbare zonnepanelen kunnen goed geïntegreerd worden in landbouwpercelen, met beperkt verlies aan landbouwareaal. De opbrengsten uit zonne-energie kunnen worden ingezet voor verduurzaming van landbouwbedrijven. Dit biedt een duurzaam toekomstperspectief voor boeren, zeker in een gebied waar traditionele landbouw onder druk staat door bodemdaling en veranderende waterstanden. ad d. Het gebied Weerribben-Wieden, inclusief de polders rondom Scheerwolde, is een populaire bestemming voor ecotoerisme. Klimaatverandering en waterbeheeropgaven bieden kansen om de aantrekkelijkheid van het landschap te vergroten. Nieuwe recreatieve routes, waterontwikkeling en voorzieningen als fietspaden kunnen de lokale toeristische economie stimuleren. Tegelijkertijd draagt dit bij aan het behoud van de biodiversiteit en het unieke karakter van het landschap, dat bezoekers nu soms als leeg en onsaamenhangend ervaren. ad e. De polders liggen ruim een meter lager dan de omgeving en kennen weinig neerslagbuffering. Bij extreme neerslagpieken kan het afvoersysteem overbelast raken. Hydrologische bufferzones kunnen gecombineerd worden met	grondwaterstanden hier door de intensieve ontwatering voor de landbouw al relatief laag zijn en in droge perioden, als de berekening uit grondwater toeneemt, dat nog een extra verlagende impact heeft op de grondwaterstanden. Dit kan betekenen dat berekening tijdelijk ingeperkt wordt, zeker als de bovenstroomse aanvoer van water dan ook laag is. Andersom, bij piekneerslag, zijn de polders door de lage ligging kwetsbaar voor wateroverlast. Wateroverlast kan in het gebied verder vergroot worden door toekomstige aanpassingen aan het peilbeheer in het IJsselmeergebied. Dit heeft invloed op de belasting en afwatering van het stroomgebied Stroink. Het bergen van water heeft dus niet alleen betrekking op het bergen van water om droge periodes te overbruggen, maar ook op het bergen van water om wateroverlast te voorkomen op plaatsen waar dit meer schade veroorzaakt. De in beeld gebrachte 'structurende maatregelen' om het weglekken van (grond)water te remmen/stoppen, hebben impact op het toekomstig gebruik van (een deel van) de ruimte in de polders. In de samenwerking binnen de gebiedsgerichte aanpak veenweide brengen we het belang van een sterke agrarische sector in en dringen we aan op zorgvuldig onderzoek. Door initiatiefnemers te informeren over de keuzes die voorliggen, willen we voorkomen dat initiatiefnemers hier investeringen doen die op termijn desinvesteringen blijken te zijn. Naar verwachting nemen Provinciale Staten eind 2026 een besluit over de structurende maatregelen. ad b. We willen dat het platteland leefbaar en vitaal blijft. Daarbij hoort een robuuste grondgebonden agrarische sector die zorgt voor voedselproductie, beheer van het landschap, maatschappelijke diensten, en bredere werkgelegenheid. De agrarische sector in de Polders rondom Scheerwolde zal zich moeten doorontwikkelen om zich aan te kunnen passen aan de huidige en toekomstige milieueisen op het gebied van met name natuur (weidevogels), stikstof, klimaat, waterberging en veenweide. We zien daarbij kansen in multifunctionele landbouw. Boeren combineren dan de productie van voedsel en grondstoffen met andere diensten aan de samenleving, zoals natuurbeheer, recreatie en zorglandbouw. Dit is goed voor de economische vitaliteit van de bedrijven, maar ook goed voor een (be)leefbaar duurzaam platteland. ad c. Doorontwikkeling (zowel in de primaire productie als in de verbreding) kan gepaard gaan met schaalvergroting. Met initiatieven voor nieuwe bebouwing of
--	---	--

	seizoensbergingen, rietteelt, lisdodde-teelt en recreatie. Deze gestapelde functies bieden een integrale oplossing voor waterretentie, bodemdaling en ecologische versterking. Dit draagt bij aan een robuust watersysteem dat bestand is tegen extremere weersomstandigheden. ad f. Er zijn kansen voor innovatieve landbouwpraktijken die passen bij nieuwe omstandigheden. Alternatieve teelten kunnen helpen om bodemdaling te remmen en CO₂-uitstoot te verminderen, en tegelijkertijd nieuwe inkomstenbronnen voor boeren mogelijk maken. De overgang naar een circulaire voedselketen biedt daarbij ook nieuwe perspectieven. ad g. In de polders rondom Scheerwolde ligt een bijzondere kans om recreatie te combineren met water en rietontwikkeling. Boeren kunnen hun bedrijfsvoering doorontwikkelen met recreatie als neven- of hoofdactiviteit. Dit biedt perspectief in een gebied waar traditionele landbouw onder druk staat. Tegelijkertijd draagt het bij aan het behoud van het landschap en versterkt het de toeristische aantrekkelijkheid van de regio. 38 ad h. Het weglekken van (grond)water uit het aangrenzende natuurgebied is een probleem omdat dit in perioden van langdurige droogte het proces van veenoxidatie in het natuurgebied versnelt. Daar heeft niet alleen de bijzondere natuur in de Weerribben-Wieden onder te lijden: veenoxidatie leidt ook tot bodemdaling (met verzakkingen van wegen, riolering en mogelijk ook gebouwen tot gevolg) en uitstoot van CO₂ (een broeikasgas dat bijdraagt aan de klimaatverandering). Om de schade te beperken is aanvoer van 'vreemd' IJsselmeerwater nodig om het veen vochtig te houden, een situatie die steeds lastiger wordt bij toenemende droogte/toename van het aantal droge zomers en druk op de zoetwaterbuffer van het IJsselmeergebied. De gedachte is dat eventuele maatregelen om het weglekken van (grond)water te beperken in de polders rondom Scheerwolde samen kunnen gaan met het bergen van water om zo een buffer te hebben voor periodes van langdurige droogte. De toename van het aantal droge zomers en de druk op de zoetwaterbuffer van het IJsselmeergebied maakt namelijk ook dat de landbouw in de polders bij langdurige droogte kwetsbaar is. Dit onder andere omdat de grondwaterstanden hier door de intensieve ontwatering voor de landbouw al relatief laag zijn en in droge perioden, als de berekening uit grondwater toeneemt, dat nog een extra verlagende impact heeft op de grondwaterstanden. Dit kan betekenen dat berekening tijdelijk ingeperkt wordt, zeker als de bovenstroomse aanvoer van water dan ook laag is.	activiteiten buiten het bouwvlak gaan we zorgvuldig om. Deze moeten aansluiten bij de kernkwaliteit en perspectief van het gebied. De kernkwaliteit van de Polders rondom Scheerwolde is het weidse open landschap. Het perspectief voor water en bodem is dat water moet kunnen worden opgevangen in de laagste delen en dat op de veenweidegronden water moet worden vastgehouden om verbranding van het veen en verdroging van de natuur in de Weerribben te voorkomen. De provincie stelt dit perspectief vast met de actualisatie van het beheerplan Natura2000 en de Veenweidestrategie 2.0. De nieuwe ontwikkeling mag geen afbreuk doen aan deze kernkwaliteiten en perspectief. Dit staat los van de kwaliteitimpuls die wordt gevraagd. ad d. We stimuleren dat ondernemers en inwoners in gebiedsprocessen hun toekomstperspectief verkennen. We denken daarin mee vanuit de kaders en ambities in deze Omgevingsvisie. We hebben oog voor de diversiteit van de bedrijven (akkerbouw/veeteelt), voor de verschillende condities in het gebied (veen/zandgrond) en voor de verschillende opgaven (natuur, stikstof, veenweide). ad e. Door het landschappelijk raamwerk (lange lijnen, weidsheid en robuuste erven) te versterken ontstaat een robuuster en toekomstbestendiger landschap. Het landschappelijk raamwerk biedt ruimte voor een nieuwe invulling, en verschillende agrarische perspectieven. Dit draagt bij aan het behoud van de sociale en culturele waarde van het gebied en biedt perspectief voor bewoners die zich verbonden voelen met het polderlandschap. De opgaven vanuit natuur en veenweide vragen met name aan de westzijde van de Polders rondom Scheerwolde om meervoudig ruimtegebruik, bijvoorbeeld de combinatie van natuur, landbouw en recreatie.
--	--	--

		Andersom, bij piekneerslag, zijn de polders door de lage ligging kwetsbaar voor wateroverlast. Wateroverlast kan in het gebied verder vergroot worden door toekomstige aanpassingen aan het peilbeheer in het IJsselmeergebied. Dit heeft invloed op de belasting en afwatering van het stroomgebied Stroink. Het bergen van water heeft dus niet alleen betrekking op het bergen van water om droge periodes te overbruggen, maar ook op het bergen van water om wateroverlast te voorkomen op plaatsen waar dit meer schade veroorzaakt. De in beeld gebrachte 'structurerende maatregelen' om het weglekken van (grond)water te remmen/stoppen, hebben impact op het toekomstig gebruik van (een deel van) de ruimte in de polders. Door initiatiefnemers te informeren over de keuzes die voorliggen, willen we voorkomen dat initiatiefnemers hier investeringen doen die op termijn desinvesteringen blijken te zijn. Naar verwachting nemen Provinciale Staten eind 2026 een besluit over de structurerende maatregelen.	
--	--	---	--

Hoofdstuk 4. Wijzigingen naar aanleiding van zienswijzen DSO-viewer

Tussen het ontwerp en de vaststelling is door diverse afdelingen gekeken naar de kaarten zoals deze gepubliceerd zijn op het DSO. Dit heeft aanleiding gegeven om enkele kaartlagen te wijzigen. Dit bijvoorbeeld omdat een bepaald gebied niet meer in zicht is voor woningbouw. Of vanwege veranderende inzichten.

Hieronder volgt een tabel met daarin de kaartlagen waarin wijzigingen zijn doorgevoerd, een afbeelding van de kaart voor en na en een beknopte motivering bij deze wijzigingen.

Ontwerp Omgevingsvisie	Voorstel wijziging
	Met het 'ontbreken van kleur in gebieden die eerder door de RCE zijn aangemerkt als waardevol slagenlandschap' wordt waarschijnlijk het ontbreken van lichtgroen bedoeld ter plekke van het open landschap ten zuiden van de DS. T.O. Hylkemaweg (deze open polder staat op de verbeelding onterecht aangegeven als 'vaardorp'. Dit vraagt om aanpassing op de kaart.